...ХЭ ЗОРИГЖОЛ, ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГОНУУД

...партийна XXVI конференци ехэ дэбжэлтын оршон ...жэ дүүрэбэ. Олохон делегадууд конференциин хү...хитэйгээр хабаадалсаа, гүн удхатай үгэнүүдые хэ...ралхалнуудые оруулаа, ажал хүдэлмэридэ тохёол...дуудануудые, алдуу эндүүнүүдые хурсаар шүүмжэ...ые соо КПСС-эй XXIII съездын, партиин Центральна ...улай үеын Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүү...ааа ажахын али бүхы һалбаринуудые, соёл культу...шадань хүгжөөхын тулада областной партийна орга...н ажал ябуулгын үрэ дүнгүүд конференци дээрэ ...рэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдээ. Партийна хүтэлбэ...элэй баяжажа байһаниинь тэмдэглэгдээ. Тэрэшэлэн ...мико болон соёл культураяа бүри хүсэтэйгөөр хүг...жонуудай бии байһаниинь элирүүлэгдэбэ.

...турша соо промышленностьдашье, барилгадашье, ...шье ехэ юумэн хэгдээ. нилээд амжалтанууд түй...е соо түсэбһөө үлүүлэн 20 гара миллион түхэригэй ...гдаһан байна. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээ...рээр нэгэ жэлэйнь ургалта 14 процент болоо. Энэ ...шэ долоон жэлэйхиһээ һураггүй дээгүүр байха юм. ...үйлэдбэриин түргэнөөр хүгжэжэ байһаниинь энэ ...оо элеэр харагдана.

...барилгада ехэхэн мүнгэнэй һомологдоһоной ашаар ...лганууд хэгдээ. Томо томо хэдэн предприятинууд ...гдажашье байна. Барилгада ажалайнь бүтээсэ ехэ ...ын болзор хороо, шанар һайжараа. Барилга-хабса...риин өөрынь үнэ сэн хямдаранхай.

Зүгөөр промышленностиин талаар саашадаа бүри ехэ харюусалгатай, орёо зорилгонууд областной партийна организациин урда табигданхай. Предприяти бүхэнэй гол фонднуудаа ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхыень. үйлэдбэриингөө технологи эрид һайжаруулхыень, ажалаа эрдэм наукын заабаряар эмхидхэхыень, саг үргэлжэ ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлжэ, продукциингаа өөрынь үнэ сэн хямдаруулжа байхыень түйлаха шухала. 1968 ондо промышленность, транспорт болон хэлхеэ холбооной бүхы предприятину... е түсэблэлгэ ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулжа гол түлэб дүүргэхээр хараалагдана. Энэ талаар илангаяа партийна организацинууд ехэ юумэ хэхэ, социалис мүрысөө ёһотойгоор эмхидхэхэ, мүрысөөнэй үрэ дүнгүүдые хирэ хирэ болоод гаргажа байха, илагшадые али болохоор урмашуулха гээшэ ехэ удха шанартай.

Манай республика ехэхэн ой модо бэлэдхэжэ Эхэ орондоо тушаадаг. Тиихэдэ барилгын бусад элдэб зүйлэй материалнууд манайда бүтээгдэдэг болонхой. Зүгөөр эдэ һалбаринуудай хүдэлмэридэ горитойхон дутуу дундануud бии. Зарим леспромхозууд модо бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэнэгүй, машина, техникээ ашаг ехэгэйгээр хэрэглэжэ биранагүй. Ажалай бүтээсэ бага байна. Алибаа барилгануудай үргэн далайсатайгаар бэелүүлэгдэжэ байбашье, материалнууд дуталдажа, һаад ушаруулна. Тэдэниие барилгын материалнуудаар хүсэд хангаха гээшэ шухала зорилго болоно.

Хүдөө ажахыгаа саашадань түргэн хүгжөөхэ тухай конференци дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоо. Тиихын тулада түбхын түрүүндэ ямар хэмжээнүүдые абалтайб гэхэдэ, КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 он), майн (1966 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые колхоз, совхозуудта хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ, жэл бүри ажахы бүхэнэй олзо доход ехэтэй, гаргаша багатайгаар, хямда сэнтэйгээр элбэг продукци гаргадаг байхань, ажал хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэл, онол арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, ажахынуудай хоорондохи, мүн ажахы доторхи мэргэжэл гуримшуулан һайжаруулха шухала. Ажал ехэтэй хүдэлмэри илангаяа мал ажал дээрэ оньһожоруулха, хүдөө ажахын үйлэдбэриие электроэнергээр хүсэд хангаха, үйлэдбэри дээрэ элдэб машина, техникэ үргэнөөр хэрэглэдэг болохо тухай конференциин делегадууд дурадхалнуудые оруулаа.

Шэнэ газар хахалжа, тарилгынгаа талмай үргэдхэхэ, илангаяа ороohoто ургамалнуудые элбэгээр таридаг болохо гээшэ шухалын шухала зорилго мүн. Газар таряалан һайнаар хүгжөөжэ шадаагүй һаа, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ ехэ амжалта түйлахань бэрхэтэй ха юм даа. Теэд ажахын зарим хүтэлбэрилэгшэд яахадааш ьеб энээниие гүнзэгыгөөр мэдэрнэгүй. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, тэдэнэр шэнэ газар элдүүрилхэ түсэбөө дүүргэнэгүй, халтад гэбэл тарилгынгаа талмайе хороохоёо һанана. Газар хадаа манай колхоз, совхозуудай барагдашагүй ехэ баялиг байһаниинь мэдээжэ. Газарайнгаа гектар бүхэниие зүбөөр хэрэглэхэ, һайнаар элдүүрилхэ, уһалууриин газарые заабол уһалха, үтэгжүүлхэ, эрхим үрэһөөр тарилга хэхэ, үбһэ ногоо элбэгээр таридаг болохо, энэ талаар эрид хубилалта хэхэ шухала. Тиигэбэл ажахы бүхэн адууһа малаа элдэб тэжээлээр хүсэд дүүрэнээр хангаха аргатай болохо байна. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай партийна организацинуудай урда ехэ харюусалгатай зорилгонууд табигдана.

Партиин райкомууд, колхоз, совхозуудай парткомууд, эхин партийна организацинууд хадаа үзэл сурталай,политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ илангаяа ехэ анхарал хандуулха болоно. Сэхыень хэлэхэдэ, олохон нютагуудта, ажахынуудта энэ хүдэлмэри хангалтагүй байһаар. Олониитэ ажалшадтай үнэн зүрхэнэй халуун хөөрэлдөөн хомор болоно, элдэб һонин асуудалнуудаар лекци ба элидхэлнүүд үсөөн уншагдана, харуулан ойлгуулха агитаци хангалтагүй. Эдэ дутуу дундануud тухайда конференци дээрэ тон зүбөөр тэмдэглэгдээ. Агууехэ Октябриин хубисхалай 50 жэлэйнь ойдо зорюулагдаһан бүхы материалнуудые ажалшадта үдэр бүхэндэ гүнзэгыгөөр тайлбарилха хэрэгтэй. Эндэ пропагандистнууд, лекторнууд, агитаторнууд ба политинформаторнуудай урда хизааргүй ехэ хүдэлмэри байна. Марксизм-ленинизмын үзэл суртал, коммунизмын үзэл суртал, партиин политика тайлбарилха, совет хүнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ зорилгоһоо ондоо хүндэтэй, харюусалгатай, арюун хэрэг байхагүй.

Табан жэлые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө. Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэйнь ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө аха дүү олон түмэн совет арадууднай үнэн зүрхэнһөө тэмсэжэ байна. Бүхы совет арадуудтайгаа хамта манайшье республикын ажалшад энэ тэмсэлдэ оролсонхой. Областной партийна XXVI конференциин шиидхэбэринүүд соо энээн тухайда дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэнхэй, энэ талаар тодорхой зорилгонууд хараалагданхай.

КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, арадайнгаа ажахын али бүхы һалбаринуудые улам хүсэтэйгөөр хүгжөөхын түлөө Буряад ороной коммунистнуудай, бүхы ажалшадай шэн габьяатайгаар тэмсэхэ байһаниинь лабтай.

...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 45-дахи жэлээ гарана.

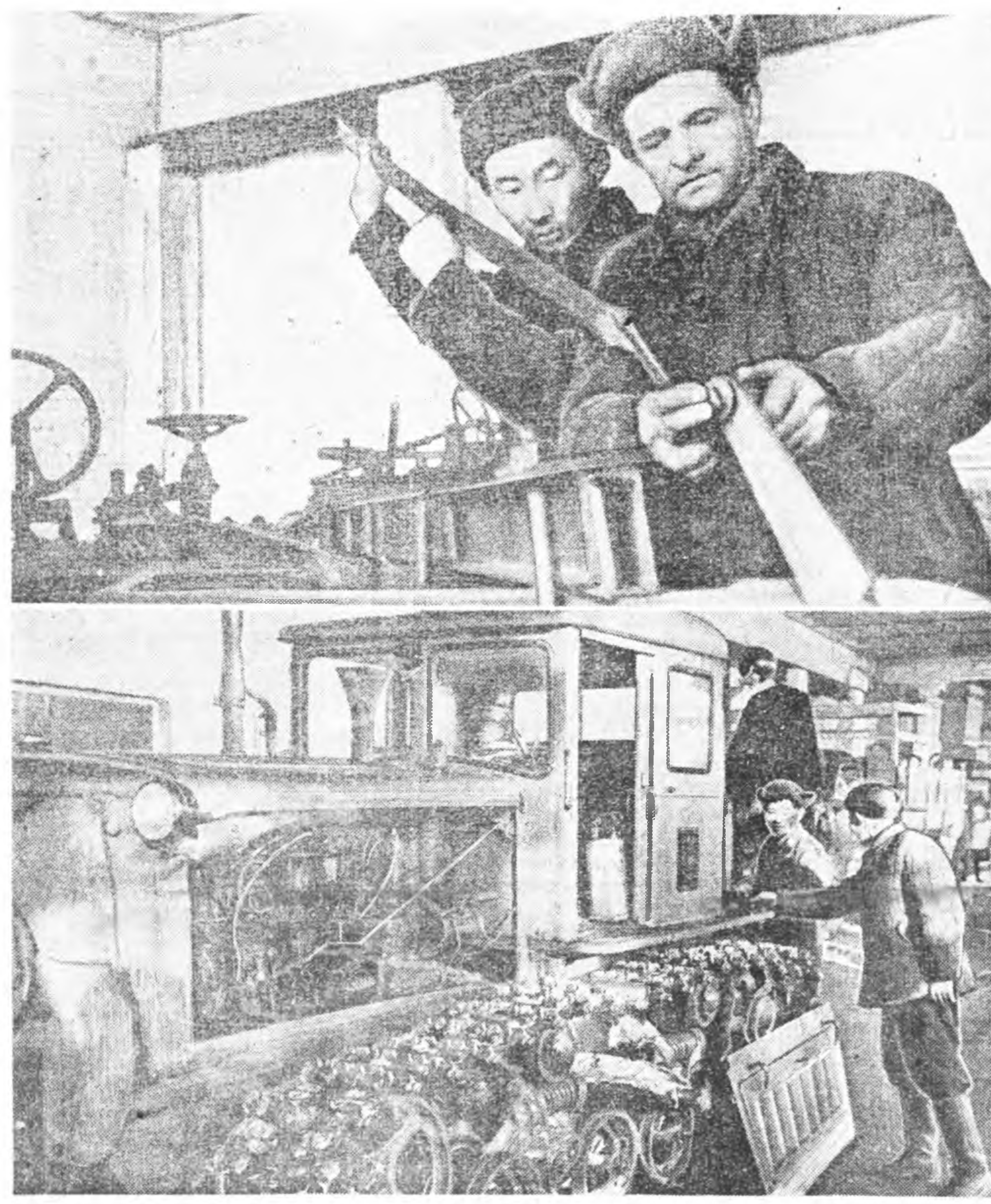
...УРЯАД ҮНЭН

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1 (11639) | 1968 оной февралиин 17, суббото | Сэн 2 мүнгэн

ТАРИЛГАДА ХЭР БЭЛДЭНЭТ?

ДҮҮРЭХЭ ДҮТЭЛӨӨ

Табан жэлэй түсэбэй гурбадахи жэлэй хабарай тарилгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхозой механизаторнууд социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, машина, техникэ заһабарилгые һайнаар ябуулна.

Совхоз түсэбэй ёһоор хамта 42 трактор заһабарилха юм. Мүнөө заһабарилгынь мастерскойдо зургаан трактор оруулагдаад, заһагдажа байнхай. Тэдэниие ойрын үдэрнүүдтэ бэлэн болгожо гаргаад, үшөө үлэһэн дүрбэн трактораа оруулжа заһабарилха юм. Тиихэдээ бүхы тракторнуудаа түрүүн хараалһан болзорһоо урид, мартын эхеэр заһабарилжа дүүргэхэ аргатай болохо. Сеялкэ, плуг, борной гэхэ мэтэ зэр зэмсэг гол түлэб заһабарилагдажа дүүргэгдэнхэй.

Заһабарилгын мастерскойе даагша нүхэр Гармаевтай хөөрэлдэхэдэ, тэрэ иигэжэ хэлэнэ:

— Механизаторнуудай оролдосотой һайнаар хүдэлһэнэй ашаар заһабарилгамнай урагшатай ябана. Жэшээлхэдэ, дүршэл шадабари ехэтэй механизаторнууд Гомбо Жигжитов (түлишын аппаратура заһабарилдаг), Цырен-Дылык Чимитдоржиев (гагнууршан), Дмитрий Грешилов, Владимир Булсуев (хүдөө ажахын машина заһадаг) болон бусад илангаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Механизаторнууд Д. Грешилов, В. Булсуев гэгшэд плуг заһажа байна. 2. Үшөө нэгэ трактор бэлэн болгоггоод мастерскойһоо гарахань.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХЭЛ

(Телефоноор абтаба). ...ын эхитэйгээр үнгэргэ...й сагта нэгэшье хурьга ...гүйгөөр түлжүүлхэ ...Октябрьсна совхозой хо...рада табинхай.

...ан отделениин хонишод ...а Митапов, Гончик ...Доржо Лубсанов гэгшэ...отарынхин үнгэрһэн ...густ һарада хонидоо ...сагта бултыень искуст...гээр үрэжүүлээ һэн. ...үнөө эндэхид тус бүридөө 400—500 хурьга абажа түлжүүлэнхэй.

Түл абалгые һайнаар үнгэргэхын тула хонишод ехэ хүдэлмэри хэһэн байгаа. Бүри халуун намарһаа эхилжэ хото хорёонуудаа заһабарилһан, үбһэ тэжээлээ хүсэд хүрэхөөр зөөжэ абаһан юм. Зун, намарай үедэ хонидоо һайнаар бэлшээн таргалуулһандань дэлэн ехэтэй байна. Тобир хурьган абтана бшуу.

Хурьгалжа байһан хонидынь талха таряанай зүйл, минеральна тэжээлээр хүсэд хангагданхай, тусгаар зохёогдоһон рационой ёһоор эдеэлүүлэгдэнэ.

— Үбэлжэлгынгөө үедэ хонидойнгоо тамир алдуулангүй харууһалжа, хонин бүриһөө хурьга, 3 килограмм нооһо абажа тушаахабди,—гэжэ эндэхи хонишод нэгэн доро мэдүүлнэ.

Г. РАДНАЕВ.

ТАБАН ЖЭЛЫЕ — БОЛЗОРhОО УРИД!

НЭГЭДЭХИ ШАН — СЭМБЭШЭДТЭ

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет болон профсоюзуудай областной соведэй Президиум электрын элшэ хүсэ арьбалхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй үнгэрһэн жэлэй IV кварталай дүн һаяхан согсолон гаргаа.

Нарин сэмбын фабрикын коллектив энэ мүрысөөндэ шалгаржа, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэбэ. Хоёрдохи мүнгэн шан Тимлюгэй цементнэ заводой коллективтэ барюулагдаха болоо. Электрын элшэ хүсэ арьбалха талаар авиационно заводой коллективэй үрэ дүн тэмдэглэгдээ.

...ШЭНЭ УЯЛГА АБАБА

...эй Ой модоной ажахын ...ын коллегиин болон ...ЦК-гай президиумэй ...аһан шиидхэбэреэр. ...IV кварталда һайн ...түйлаһанайнгаа түлөө ...ой модоной ажахын Ка...лесничество хоёрдохи ...анда хүртэбэ. ...кальска, Кабанска, Ивалгын ой модоной ажахынууд гурбадахи мүнгэн шанда хүртөө. Социалис мүрысөөндэ түрүүлһэн республикымнай дурсагдагша ажахынууд табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар шэнэ социалис уялгануудые абаба.

Н. ТЮРНЕВ.

ХОНИН ҺҮРЭГ НЭМЭҺЭЭР

Үдэрһөө үдэртэ манай Чисаанын совхозой хонин һүрэг нэмэжэл, олошоржол байна. Мүнөө эхэ хонидоймнай отарануудта хамта 4800 гаран хурьган абтаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

Энэмнай үнгэрһэн жэлэй түрүүшын һара хахадайхитай сасуулхада, 800 хурьган үлүү абтаһан болоно. Даб дээрэ тоолжо үзэхэдэ, зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 63 хурьган абтаба. Үшөө 1200 гаран түрэхэ хонин бии. Иигэжэ зуун эхэ хонин бүриһөө 85—90 хурьга түлжүүлжэ, түсэб, уялгаяа дүүргэхэмнай лабтай.

Совхозой түрүү хонишод бүри һайн үрэ дүн түйланхай. Хонишон Цыремпил Намнановай стадада 590 хониноо 520 гаран түл абтаа гэхэ тү, али зуун эхэ хонин бүриин 90 хурьгатай болонхой. Мүн хонишон Галсан Цыренбазаров зуун эхэ хонин бүриһөө 85 хурьга абаа.

Д. ВАТОМУНКУЕВ.

Хэжэнгын аймаг.

...ТЕХНИКЭ БЭЛЭН

...айн XXI ...ын нээм...оздо тех... заһабарилга ...дэ ябажа ...Николай Ти... Василье... ...заһабарилдаг ...механиза... ...хабарай та...ябаха бүхы ...заһабарил...эбэ. Брига...хамта дээрээ ...ктор эрхим ...гаар заһа... Гадна тэдэ...лкэ, плуг, ...гэхэ мэтэ машинаяа заһабарилба. Эндэ бүхыдөө 8 сеялкэ, 7 плуг, 60 борной заһабарилба. Механизаторнууд И. Шурыгин, Л. Шигин, Г. Афанасьев гэгшэд заһабарилгада эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна.

Икман Камалидиновай бригадын механизаторнууд техникээ заһабарилжа дүүргэхэнь. Эндэ мүнөө 14 трактор хабарай тарилгада бэлэн болгогдоо. Механизаторнууд И. Шеманюк, Г. Иванов, В. Федулов гэгшэд техникэ һайнаар заһабарилна.

Колхозой механизаторнууд мүнөө жэл шэнэ МТМ соо заһабарилга хэһэн дээрэһээ ажалаа урагшатайгаар ябуулаа. Шэнэ МТМ-тэй байшан шулуугаар баригданхай. Байрань халуун уһаар дулаасуулагдана.

Р. БУДАЕВ.

ТҮРҮҮШЫН ДҮН

Арад зоной ажаһуудалай эрилтэ хангадаг Загарайн комбинадай хүдэлмэришэд табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ эхилээ. Январь һарада комбинадай цехүүдэй хэһэн хүдэлмэриин дүн һаяхан гаргагдаба.

Хүнүүдэй захилаар хубсаһа оёдог Загарайн цехэй коллектив һарынгаа түсэб 111 процент, түс комбинадай Онохойн цехэй коллектив-146 процент дүүргэбэ.

Комбинадай оёдолшод, эрхим мастернууд Екатерина Дашиева, Мария Кулакова, Зинаида Мартынова, Нина Подкорытова гэгшэд үдэр бүхэнэйнгөө нормо үлүүлэн дүүргэнэ.

Л. МИНЧЕНКО.

СОШОРДОМО ДОХЁО

БАЙРА УЙТАН — БЭРХЭТЭЙ БАЙДАЛ

Хандагай гэжэ газарта нэгэ хуушан байрада эхэ хонидой хоёр отара үбэлжэжэ байнхай. Байрын нэгэ хахадтань Пурбо Галсановай, нүгөө тээнь—Анатолий Шестаковой отара байдаг юм.

— Түрүүн эндэ хоёр отара асаржа байлгахадаа, үшөө нэгэ шэнэ байра түхеэржэ үгэхэбди, даб дээрэ иигээд байгты гээд найдуулаа һэн. Харин энэ үедэ хониднай олоороо хурьгалжа эхилээд, байрадаа яашье багтахаяа болёод байна. Бодоод үзыт даа. Энэ хашаа соо ехэдээл һаа 1200 хонин байха ёһотой юм. Мүноо хурьгадтаяа хамта хонин һүрэгнай 1600-да хүрэбэ. Уйтан хабшуу гээшэнь аргагүй. Эндэмнай шэнэ хашаа барижа эхилһэн аад, дүүргэнгүй орхижорхёо. Саашадаа яаха зонбибди, гайхалсанабди,—гэжэ хонишон Пурбо Галсанов хэлэнэ.

Энэ үеэр нүхэр Галсановай отарада 300 гаран хурган абтаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Тиихэдэ Анатолий Шестаковой даадаг отарын 603 хониноо 260 хурьган абтаа. Отарануудта хонид үдэрһөө үдэртэ олоороо хурьгалжал байна.

Эндэхи хонишод булта оролдосотой бэрхэ, ажалша шударгы зон. Түл абалгадаа һайнаар бэлдэһэн, хурьгадые олон ондоо болгожо хааха хаамжануудые хүсэд хүрэхөөр түхеэрһэн, хоёр һара соо хүрэхэ үбһэ тэжээлшье зөөжэ абаһан юм. Эндэхи байра байдалынь харахада, юумэ бүхэниинь гуримтай зохид, хони, хурьгадые эдеэлүүлхэ, уһалха хобоо, тэбшэ гэхэ мэтэ хаа хаанагүй олон табяатай байна.

— Халагни, байрымнай уужам һаань, али тухай амар байха һэнбибди. Хони, хурьгадайнгаа багтажа ядахада, тэдэмнай бэе бэеэ даражд, гэшхэжэ алалсана аа гү гэжэ айжа байхамнай ехэл хүндэ болошоо. Иигээд үшөөл олон хурьгад гарахань. Хайшаншье гэхэеэ ойлгожо ядаад байнабди,—гэжэ А. Шестаков хэлэнэ.

Эндэ баригдажа байһан байрын бэлэн болоошье һаань, тэрээн соонь нарай хурьгадые оруулха аргагүй, газарынь зооһоо гүнзэгыдэ хүрэшэнхэй бшуу. Хэрбээ колхозой, отделениин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй энээндэ эртэнһээ һанаагаа табяад, байрын барилгые хаһа сагтань бэлэн болгохо хэмжээ абаһан байгаа һаань, иимэ юумэн болохогүй һэн.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, эдэ отарануудые тааралжатай һайн байраар хангаха, тохёолдоһон бэрхэтэй байдал усадхаха хэмжээ яаралтайгаар абаха шухала болоо. Энээн тухай «Дружба» колхозой, мүн отделениин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд түргэн бодомжолхо ёһотой. Саг хүлеэхэгүй.

В. ЖАРКОЙ.

Хяагтын аймаг.

...ҮҮЛЭЙ ...ОНИН

...ССР-эй Верховно ...эй Президиумдэ

...945 онуудай Эсэгэ ороноо ...Агууехэ дайнай үедэ немец...эгшэдтэй хэһэн байлдаа...шалгарһанайнгаа түлөө Эсэ...гаалгын Агууехэ дайнда ...хабаадаһан, байлдаануу...рхатаһан зад, урда тээнь ...шагналнуудые абаагүй ...СССР-эй Верховно Соведэй ...эй 1968 оной февралиин 15-...СССР-эй орденууд болон ...ар шагнагдаа.

...тай орденоор 1 хүн, Эсэгэ ...алтын дайнай I шатын орде... Эсэгэ ороноо хамгаалгын II ...ноор—5477, Улаан Одоной ...9231, Алдарай III шатын ...10.909, «Габьяагай түлөө» ме... «Дайшалхы габьяагай түлөө» ...19.016 хүн шагнагдаа.

МОСКВАҺАА МЭДЭЭСЭЛ

Хани барисаанай, аха дүүгэй холбооной договор

МОСКВА, февралиин 15. (ТАСС). «Правда» газетын Культурын байшан соо ниислэлэй ажалшадай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан боложо, Советскэ Союзай ба Венгриин Арадай Республикын арадуудай аха дүүгэй бата бэхи холбооe эли тодоор харуулаа. СССР ба ВНР-эй хоорондо хани барисаан, харилсаа холбоон, харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһаар 20 жэлэй ойдо энэ суглаан зорюулагдаһан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Д. С. Полянский, ниислэлэй олониитын түлөөлэгшэд, Венгриһээ ерэһэн айлшад президиумдэ һуугаа.

Совет-венгер хани барисаанай бүлгэмэй центральна правлениин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай директор академик П. Н. Федосеев элидхэл хээ.

ВНР-һээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Йожеф Сипка суглаанда хабаадагшадта хандан үгэ хэлээ.

ХИЛЫН саанаһаа

Будапештдэхи уулзалгые дэмжэнэ

СОФИ. (ТАСС). Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Будапештдэхи консультативна уулзалгые Уругвайн Коммунис парти дэмжэнэ, тэрээндэ хабаадалсаха гээд Уругвайн Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Р. Арисменди «Работническо дело» гэжэ газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлээ.

Уулзалга хадаа мүнөө үе сагта бүхы арадуудай демократическа хүдэлөөнэй эгээн шухала ба шиидхэхы хүсэн болоһон уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ сэгнэшэгүй ехэ удха шанартай гээд тэрэ тэмдэглээ.

Американ империализмын стратегиин нүлөөнһөө, Вьетнамда США-гай үбайгүй муухайгаар хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулгаһаа уламжалан, уласхоорондын байдалай шахардуу шанга болоод байхада, бүхы коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай, дэлхэйн антиимпериалис фронтын, эрхэ сүлөөгэй, демократическа дэбжэлтын, социализмын ба эб найрамдалай бүхы хүсэнүүдэй түгэлдэр стратегиие болон юрэнхы политикые хараалан тодорхойлхо зайлашагүй шухала болоо гээд Арисменди хэлээ.

Кекконен Финляндиин президентээр дахяад һунгагдаба

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 15. (ТАСС). У. К. Кекконен зургаан жэлэй болзороор мүнөөдэр Финляндиин президентээр дахяад һунгагдаба.

Энэ оной январиин 15—16-да һунгагдаһан 300 выборнойнорой 201-нэй дуу тэрэ абаһан байна.

Финляндиин президентын тушаалда гурбадахи болзортоо У. К. Кекконенэй оролго мартын 1-һээ эхилхэ байна. Президентын һунгагдаһаниiaa уламжалан, Финляндиин шэнэ правительство байгуулагдаха зэргэтэй юм.

Баатарнуудые амаршалга

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэһээр долоон жэлэй ойтой дашарамдуулан. Вьетнамай Арадай армиин главна командалагша генерал Во Нгуен Зиап Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованида амаршалгын телеграмма эльгээгээ.

Совет арадта баясхалан хүргэнэ

КАИР. (ТАСС). «Ажамидаралай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө революционно тэмсэлдэнь египет арадта үнэн зүрхэнэй, һайн һайхан туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө совет арадта, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэд болон правительствада бидэнэр баясхалан хүргэнэбди» гэжэ ОАР-ай Национальна суглаандахи Арабска социалис союзай парламентска фракциин заседани дээрэ баталан абтаһан мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Совет-египет экономическа харилсаан АСС-ай парламентска фракциин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн гол темэнүүдэй нэгэн болоно.

Империалис этэгээдүүдэй баадхалгануудта дайрагдаһан египет арадай экономическа тэмсэлые Советскэ Союзай дэмжэдэг байһыень АСС-ай парламентска фракци баясхалантайгаар тэмдэглэнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ҮЙЛЭДБЭРИИН ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЭДЭБХИ ҮҮСХ

Мал шахадаг манай Бодонгуудай совхоз байгуулагдаһаар жэл болобо. Түрүүшын жэлдэ бүтээһэн юумэнэйнгээ түнгүүдые гаргажа, тобшолол хэхэ аргатай болоо. Үнгэрһэн жэл манай һая эмхидхэгдэһэн ажахы өөрын онсо шэнжэтэй байгаа. Нэгэдэхеэр, коллективэймнай урда али олон эмхидхэлэй асуудал шиидхэхэ саг тохёолдоо һэн. Техническэ бааза гэжэ үгы шахуу, машина болон бусад зэр зэмсэгүүд, элдэб механизмууд ехээр дуталдаһан, үйлэдбэриин ба культурно-ажаһуудалай байранууд тон хомор, тарилга хэхэ өөрын үрэһэгүй байгдаһан. Механизаторнууд, барилгашад, хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэд баһал үсөөн байжа, али олон бэрхэтэй ушарнууд тохёолдоо бэлэй.

Тиихэдэ үнгэрһэн жэлнай юрын бэшэ, харин Совет засагай ойн баярай жэл байгаа һэмнай. Тиимэһээ партийна организаци хадаа ажалшадай дунда ниитэ-ойлгуулалгын хүдэлмэри үргэноор ябуулжа, тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые ядамаргүй дабан гаталха, Агууехэ Октябриин 50 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгээр угтаха гэжэ ехэ оролдолго гаргаһан байна. Коллективэймнай бүхы гэшүүд дирекциин болон парторганизациин уряае урма зоригтойгоор дэмжэжэ, ойн баярай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсон, өөһэдынгөө абаһан, дээшэлүүлэгдэһэн уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхээр шиидэн ажаллажа ороо бэлэй.

Механизаторнуудай машина, техникээ тарилгала бэлдэхынгээ хажуугаар 2000 кубометр модо бэлдэжэ, барилгануудые бодхооxo газарта оруулһан. Тиигэжэ барилга үргэн дэлисэтэйгээр ябуулха арга оллоо һэн. Тарилгын, хуряалгын хүдэлмэри саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэһэнэй, ургасаяа һайнаар харууһалһанай ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ дунда зэргээр гектар бүриһөө 11,2 центнер шэниисэ абтаа. Харин урда жэлнүүдтэ 6—8 центнер бологдог һааб даа.

Үндэр ургасын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ коммунистнууд жагсажа, үльгэр жэшээ харуулан ажаллаа. КПСС-эй гэшүүн, Буряадай XXVI областной партийна конференциин делегат нүхэр Сукнев А. С. үнгэрэгшэ жэлдэ «МТЗ-50» трактораар (зоолэн хахалалгада оруулхала) 1100 гектар газар элдүүрилээ. Энэ нүхэрнай үбһэ хуряалгын үедэ оньһожоруулагдамал звено толгойлжо, бүтээсэ ехэтэ ажал түйлаһан. Тиигэжэ «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй редакцинуудай шанда хүртэһэн байна. Тиимэ бэрхэ коммунист, комсомол алдар нэрэтэй механизаторнууд манайда олон: Базаров А., Батомункуев Б., Дамбарабжаев С., Намсараев В., мүнөө армиин албанда мордоһон Санжицыренов Б. Б., Раднаев Г. Р., Дугарай Б. Т. ба бусад. Комбайнер Цыбенов Д. Т. «СБН-4» комбайнаар 354 гектар таряа хадажа, 3681 центнер орооһо сохёо. Иимэл ажалша бэрхэ нүхэдэй ашаар совхознай 2267 гектар тарялангһаа 22776 центнер орооһо хуряагаа бшуу. Социалис уялга үлүүлэн дүүргэгдэо.

Мал шахадаг ажахыда тэжээлэй бата бэхи үндэһэ һуури байгуулга угаа удха шанартай байһаниинь мэдээжэ. Энээниие хараадаа абан, сабшалан һайжаруулха гэжэ ехэхэн хүдэлмэри эхилэгдэд, зарим тэды юумэн бэелүүлэгдэнэ гэбэл алдуу болохогүй. Луговодуудай сургаан звено эмхидхэгдэжэ, тэндэ хүдэлхөөр дуршалтэй, хүдэлмэришэд-коммунистнууд, парткомой гэшүүн Ирдынеев Л. Э., Раднаев Б. Р., Цыренов Б. Ц. гэгшэд эльгээгдээ һэн. Бүхы 938 гектар сабшалан дүүһан үһалагдаһан, 125 гектар дээрэ 2500 тонно-наг шэбхэ гаргагдажа тараагдаһан, 150 гектарые борнойлһон, 110 гектарай шулуу арилгаһан, болдог, бургааһанһаа сэбэрлэһэн байнабди.

Энээнэй ашаар лэ 938 гектар сабшалан дээрэһээ 12,8 мянган центнер һайн шанартай үбһэн абагдаа. Энэмнай дунда жэшээгээр гектар бүриһөө 13,7 центнер үбһэн абтаһан болоно. Тиигэжэ түсэбһөө үлүү 638 центнер үбһэн хурягдаа һэн. Совхозой эрхим луговодуу—73 наһатай Б.-М. С. Санжиев 124 гектар дээрэ Ч. Б. Батомункуев хүбүүнтэеэ суг хүдэлжэ, гектарай 21.3 центнер ургаса түйлажа, түсэбһөө үлүү аяар мянга гаран центнер абаа. Мүнөө тэрэ Москва ВДНХ-да ошохо эрхэтэй болобо. Коммунистнууд: Л. Э. Ирдынеев гектарай 17,5 центнер, Б. У. Цыренов—16,2 центнер ургаса абаба. Совхозой мелиоратор Санжицыренов Э. Б. эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэхэ ушартай.

Үһанай нөөсын бага дээрэһээ (голнуудай зундаа хаташадаг) сабшалан гурба дахин үһалха аргагүй байгдана. Энээниие хараадаа абажа, үнгэрэгшэ жэл Шанага горхон дээрэ өөһэдынгөө хүсөөр нэгэ миллион кубометр хэмжээнэй үһа тогтооxo аргатай сөөрэм барябди. Ажахынгаа арга боломжынь зэргээр энэ ехэ барилгада Шулуутайн леспромхозой коллектив нүхэр ёһоной туһаламжа хүргөө. Гэбэшье республикын Мелиорациин ба үһанай ажахын министерствын энэ хэрэгтэмнай болото туһаламжа хүргөөгүйнь гайхалтай. Холын хараата түсэбөөр Хонхоло, Амгаланта горхонууд дээрэ иимэ хаалтануудые мүнөө жэлһээ барижа эхилхэмнай. Тиимэһээ түс министерствэһээ туһаламжа хүлеэгдэнэ.

Мал шахан таргалуулха, нэгнүүрыень нэмээхэ, ондоогоор хэлэбэл, мяха үйлэдбэрилхэ хэрэг хадаа ажахымнай эгээн гол зорилго болоно ааб даа. Мяха ехээр абажа, бидэ сэбэр олзо олохоёо ойлгонобди. Үнгэрэгшэ жэлдэ мяха абалга дээрэ бираатайгаар хүдэлжэ шадаагүйбди гэжэ хэлэхэ ёһотойбди.

Түрүү малшад Н. Д. Дармаев, О. Б. Бухадеева, Ц. Н. Цыбанов, Ц. Г. Гармаев, Ц. Д. Дашинимаев, С. Б. Балданов гэгшэд зунай бэлшээриин үедэ үхэрэй шэгнүүрые сүүдхэ бүхэндэ 1000—1250 граммаар нэмээжэ хадаһан байна. Тиигэбэшье энэ амжалтыень түхэреэн жэлэй хэрэг болгожо шадаагүймнай гэмшэлтэй. Эндэ мал шахаха дуршэл, нэгэдэхеэр, багадаа. Хоёрдохёор, мал шахаха байрагүй, тэжээл буйлуулга хүсэд оньһожоруулагдаагүй дээрэһээ иимэ юумэн болоо гээшэ ха.

Мал шахаха ажалые гуримшуулан, үндэһөөрнь һайжаруулха талаар хэмжээнүүд мүнөө абтаба. 400 толгой үхэр нэгэ доро байлгажа шахаха шулуун байра совхозой түб һуурин дээрэ ноябрь һарада ашаглалгада үгтэбэ. Тэрэ байрын дэргэдэ оньһожоруулагдаһан тэжээл буйлуулха цех хүдэлжэ эхилээ. Хонхолын ферма дээрэ баһа тиимэ кухни баригдажа эхилбэ. Мал ажалда урдань олон жэл хүдэлһэн, ажалша габшагай нүхэд мүнөө яһала эльгээгдээд байнхай гээшэ. Малые шахан таргалуулха хүдэлмэри хадаа өөрын онсо илгаатай. Тиимэһээ малхадые, нэн түрүүн залуушуулые, энэ мэргэжэлдэ һургаха, дуршүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэгдэжэ байна. Мал ажалаймнай эрдэмтэ мэргэжэлтэд түрүү ажахынуудта ошожо, тэндэхи дүй дуршэлтайнь танилсана, өөрынгөө байдалда хэрэглэхын тула хэмжээ абажа байна. Мал шахаха хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэжэ, гуримшуулха хэрэгтэ сэхэ хабаадахын тула дуршэлтэй эмхидхэгшэд—коммунистнууд Жамбалтаров Б. Ш., Бальжинимаев Б. Ц., Балмаев Н. Б. ябуулагдаба.

Мүнөө үбэлжэлгын үедэ малхадай культурно-ажаһуудалай эрилтэнүүдые дүүрэн хан[…] на организациин, [...] хи гол шухала уялг[…] Тиимэһээ малшадай[…] хөөр агитаторнууд[…] Тэдэнэр ниитэ-ойл[…] дэлмэри яһала ябуу[…] байдаг газар бүхэн[…] мэрилэгшэд. багш[…] шууд пефскэ туһа[…] хараалагдана. Мал [...] гуримшуулан һай[…] ажахы дотороймнай[…] нууд энэ тэды. Зү[…] шэнээр эмхидхэгдэ[…] магай болон респуб[…] рилхы органуудһаа[…] хэрэгтэй болоно.

Совхозоймнай бүх[…] даа табиһан зори[…] тэй түрэтэйгөөр б[…] бүхы хүсэ шалала[…] ряа элсүүлхээр б[…] дэ коммунистнууд [...] түрүү зэргэдэ дабх[…] Табан жэлэй түсэб[…] урид дүүргэхэ гэһэн[…] дэлгэрээд байхада б[…] лаа, эрмэлзэлээ элс[…] бди.

Д. Т[…]
совхозой партком[…]
Бэшүүрэй аймаг.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ ШАЛГАНАБДИ

ХООҺОН НАЙДУУЛГААР ХОЛО ОШОХОГҮЙ

Һаяшаг аймагай хүдөөгэй бэшэгшэд-эдэбхитэд болон «Зэдын үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэд хамтаржа, эндэхи Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо малай үбэлжэлгын ямараар ябажа байһан, тугал, хурьгадай хэр һайнаар абтажа байһан тухай шалгажа үзөө.

Түбхын түрүүн түс колхозой правлени, партком, мэргэжэлтэд нёдондо жэлэй үбэлжэлгын хүшэр хүндөөр үнгэрһэн, адууһа малайнь аниг нэмэсэ ехээр татаһан, гарзалһан байдалһаа ямаршье тобшолол хээгүй, байгша оной үбэлжэлгые хангалтагүй муугаар үнгэргэжэ байһаниинь энэ шалгалта дээрэһээ элирнэ.

Жэшээлхэдэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй зоовetмэргэжэлтэдэйнгээ болон малшадайнгаа ажалые бодотоор хинан шалгадаггүй, тэдэнэй урда шанга эрилтэ табидаггүй дээрэһээнь адууһа малай тоо толгой олошоруулха түсэб дүүргэгдэнгүй үлөө. Илангаяа искусственна үрэжүүлгын муугаар эмхидхэгдэһэнһээ болоожо үнеэд, эхэ хонид олон һубайраа. Байгша оной январиин 1-дэ 308 толгой эбэртэ бодо мал, 1075 толгой хонид түсэбһөө дутуу байшоо. Ондоогоор хэлэбэл, энэ колхоз адууһа малай тоо толгой олошоруулха талаар аймаг соогоо эгээл гээрдэнги ажахы болоно.

Үхэр малай, хони хурьгадай тоо олошоруулха түсэбэй дүүргэгдээгүйнь гол шалтагаан юун бэ гэхэдэ, колхоздо мал, илангаяа тугал, хурьгад жэлһээ жэлдэ олоор гарзална. Жэшээлхэдэ, 1966 ондо бүхыдөө абтаһан тугалнуудайнь 27,8 процентнь, бүхы хурьгадай 19,8 процентнь гарзалһан байгаа. Тиихэдэ нёдондо тугалнуудайнь 35,9 процент, хурьгадай — 20,2 процентнь гарзалаа юм. Үнгэрэгшэ жэлэй гансахан декабрь һарада эндэ 34 тугал, 235 хурьган үхэһэн байгаа.

Шэнэ жэл гараһанһаа хойшоошье эндэ ажалайнь һайжарһанай тэмдэг харагданагүй. Малай гарзалха, тугал, хурьгадай гээлтэ хоролтодо ороход ушар усалхагдаагүй. Һаалиин 1-дэхи гүүртэдэ (бригадирынь Д. Д. Балданов) 40 гаран бурууд харууһалагдана. Тэдэнь хэлэнэгүй муу байрада байлгагдана. Байрань досоогоо шиигтэй койтон, шабар шабха, шэбхэ шабааһаниинь дүүрэн, хабшуу уйтан, ямаршье ариг сэбэр сахиха, зоотехническэ заабари бэелүүлхын аргагүй. Иимэ харууһанда байһан малай үбшэлхэ, гарза хоролтодо орохонь гайхалтай бэшэ.

Бригадир нүхэр Балданов, мүн отделениие эрхилэгшэ нүхэр Аюшеев, мэргэжэлтэд нүхэд Бубеев, Федоров гэгшэд энээниие үдэр бүри хаража байбашье, тугалнуудай харууһа зүбөөр эмхидхэхэ тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй.

Нёдондонойн түл — түлгэнүүдэй харууһалга баһал һайнаар эмхидхэгдэнэ гэхын аргагүй. Жэшээнь, хонишон Егор Тугутовай даадаг отарада эмэ түлгэнүүдэйнь хахадһаа олонхи туража, муудажа, үргүүлхэ тоонной болонхой. Тэдэнэй зариманиинь һүүлэй үеын ехэ хүйтэндэ нэрбэгдэжэ, гарзалжа эхилээ. Гансахан январь соо 12 хонин гарзалһан байна. Үнэндөө хонишодой өөһэдынь ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандадаг, хонидоо хаһа сагтань ёһоор эдеэлүүлдэг, үһалдаггүй дээрэһээ иимэ байдал тохёолдоо. Үбэлэй түрүүшын һарануудта тэдэнэр үбһэ тэжээлээ ямаршье нормо, рационгүйгөөр, дайралдахысаань эдюулжэрхёод. мүнөө шанга хүйтэн соогуур хооһоор шахуу байлгана ха юм. Зарим игаабари дулаан үдэрнүүдтэ хонидоо зохид газарта адуулжа, үбһэ тэжээл алмаха, малаа садхаажа абахыешье оролдоногүй. Үлбэр муу, жэжэ түлгэнүүдтэ хэмэл аргаар буйлуулһан һүн тэжээл болон обёосой талхаар шанаһан кисель эдюулхэ тухайшье бодомжолноугүй.

Хонишон Асхат Ахметхановай отарадашье баһал һанаа зобоһотой байдал тохёолдонхой. Эндэ тураһан муудаһан 986 толгой эмэ түлгэ харууһалагдана. Түс отарын хонид үбһэ тэжээлээр дуталдана гэхэ аргагүй. Үбһэ, зелёнко, һолоомо, талха тарянай зүйлшье яһала үгтэнхэй. Гансал муу юумэнь юуб гэхэдэ, бүхы үбһэ тэжээлээ хонидтоо эээн ёһоор, бодомжотой наринаар эдюулжэ шаданагүй. Ямаршье хобто-кормушка хээгүй үбһэ, зелёнко миин газарта хаяжа үгэхэдэнь, тэрэнэйнь ехэнхи хонидой хоргооһо, шэбхээр хүдхагдажа, гэшхэгдэжэ дэмы хосорно. Байраншье баһал ёһоор дулаалагдаагүй, хана хаяань шэглэгдээгүй, һалхи жабар ходоро үлеэжэ байдаг. Тиимэһээ хонидойнь зариман хүйтэ абажа, [...]шэлнэ, гарзална. Үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо эндэ 34 хонин, тэдэнэй 18-ниинь январь соо гарзалһан байна.

Иимэ түлюур түйган байдалда ороһон хонишодтоо бодото туһаламжа үзүүлхэ, аргатай соонь үбһэ тэжээл нэмэжэ үгэхын орондо колхозой отделениин хүтэлбэрилэгшэд «туһалхабди» гээд хооһон үгөөр найдуулаад һууна. Тиигэжэ һанаа амар байхадань, хонишодшье баһал бидэнэй ажалые, хэлэһэн үгые урагша абаха, хэрэглэхэ хүн үгы гэжэ, хэһэн хүдэлмэридөө хамаагүйшэгөөр хандадаг болошоно бэшэ гү гэжэ һанахаар.

Хооһон үгөөр найдуулжа байнхаар, аймагайнгаа Торийн совхозойхидой жэшээгээр отаруудтаа байһан бүхы үбһэ тэжээлые уридшалан һайнаар бутаруулжа, буйлуулжа, шанаржуулжа эдюулхэ хүдэлмэри эмхидхээ һаань һураггүй ашагтай байха һэн. Жэшээлхэдэ, торинхидой жэшээгээр үбһэ, зелёнко, һолоомо бүлтыень холёод, тусхай машинаар үйрүүлэн бугаруулжа эдюулхэдэ тэжээл арьбаншье, шэмэтэй һайншье болоожо үгэнэ бшуу: Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ тэжээл үйрүүлхэ тусхай машина, түхеэрэлгэнүүдшье бии.

Мүнөө колхозой отаруудта хонид олоороо хурьгалжа эхилэнхэй. Зарим отаруудта 150—200 хурэтэр хурьгад абтаад байна. Гэхэтэй хамта баһал нёдондонойхидол абтаһан хурьгадайнь тоо бүридхэл тон муугаар хэгдэнэ. Р.-Х. Ринчиновагай даадаг отарада гараһан хурьгадые бүридхэжэ абадаг дэбтэр бии. Тээд тэрэнцьшье ёһоор бэшэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, эндэ бүхыдөө 200 хурьган абтанхай, харин дэбтэр дээрэнь оройдоол 125 хурьган гараа гээд бэшээтэй байха юм.

Абтаһан хурьгадай тоо бүридхэлые хайша хэрэгээр хэжэ байбал, зарим хүнүүд хурьгадаа олоор гарзалуулжархёод, тэрэнээ нюужа, дэбтэр дээрэ бэшэнгүй үнгэржэ болохол.

Эхэ хонидой отаранууд үбһэ тэжээлээр яһала хангагданхай. Гэбэшье тэрэнээ бодомжогүй һаланаар гаргашалжа, зарим отаранууд баһал үбһэ тэжээлээр хомор болоо. Мүнөө отара бүхэндэ дунда зэргээр 100—120 центнер үбһэн, 50—100 центнер зелёнко бии гэжэ тоологдоно. Хонидой хүхэ ногоон дээрэ гаратар үшөөл уды байна. Тиимэһээ бии байһан үбһэ, тэжээлэй грамм бүхэниие айхабтар наринаар, бодомжотой зүбөөр гаргашалха шухала гэжэ мэдэжэ байгаад, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд һанаа амар һуунад. Юуб гэхэдэ, Үшоотэйн зарим отаруудта ниитын малай үбһэ тэжээл дээрэ хонишод, хурьгашадай өөһэдынь нилээд олон мал үбэлжэжэ, баһал бага бэшэ хохидол ушаруулна. Жэшээнь, Р.-Х. Ринчиновагай отарада ажалладаг 5 хонишод, хурьгашадай үмсын 17 үхэр, 3 гахай хамтын малай үбһэ тэжээл һайсахан хорооно байна гэхэдэ алдуугүй. Тэрэшэлэн Сыгнэ Пагмитовай отарада үмсын 15 үхэр, 1 гахай, Егор Тугутовай отарада—7 үхэр, Р-С. Данзановайда—15, Д. Хангиковай отарада 13 толгой үмсын үхэр мал колхозой хонидой эди[…] үбһэ тэжээл соо умбажа байха юм.

Эдэ бүгэдые мэдэжэ, хаража байгаад, колхозой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье хэмжээ абаагүй. Үбһэ тэжээлнай яагаа түргэн хороно гээшэб гэжэ гайхалсахаһаа ондоо юумэн үгы.

Шалгалтада хабаадагшад:
Г. ШАГДУРОВ, С. МАЛАНОВ, М. ШИШМАРЕВ, Л. ХАНТАЕВ, хүдөөгэй бэшэгшэд, **С. ПАВЛОВ,** аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, Хэжэнгын аймагай Загастайн совхозой түрүү хонишон Роза Намжиловагай даадаг отарынхид үнгэрһэн жэл 100 хониһоо 91 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 4,3 килограмм нооһо хайшалжа тушаагаа бэлэй. Харин түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ энэ отарын хонишод 100 хониһоо 95 хурьга абажа түлжүүлхэ гэһэн уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (баруун гарһаа): Р. Намжилова М. Балданова хоёр ажал тухайгаа хөөрэлдэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

МАЛШАД[…] ЗҮБЛӨ[…]

ОРЛИК. (Манай […] корр. В. Галсанов[…] ноор мэдээсэбэ). Эн[…] магай малшадай зү[…] гэгдэжэ. тэрээн ню[…] райкомой секретарь […] вич Шагдуров 1967 […] гай малшадай түйл[…] тухай дэлгэрэнгы [...]

Элидхэл зүбшэ[…] «Коммунизм» колх[…] магай түрүү һаал[…] Санжит Цыренови[…] Түнхэнэй үйлэдбэри[…] ниин начальнигай […] Унжаев. Кировэй ни[…] хозой партийна эх[…] циин секретарь Б. […] бусад нүхэд хабаа[…] хэлэбэ.

Ахын аймагай […] малай үбэлжэлгэ һ[…] хэгдэнхэй гэжэ […] Гадна зүблөөндэ […] байгша ондо хэхэ, […] хэрэгүүдэйнгээ түс[…] гаар баталан абаба.

Удаань аймагай […] шад, малшадта К[…] мой, аймгүйсэдком[…] грамотанууд, үнэтэ […] рюулагдаа..

Хонин бүриһөө—[…]

ХОНИ, ХУРЬГАД—ХАРУУҺАНҺА[…]

Баргажанай аймагай Хурамхаанай совхозой түрүү хонишон Ю. Х. ЦЫРЕНОВАГАЙ хөөрөөнһөө

Сагаа һара гараба. Энэмнай бидэ малшад болон хонишодой шэнэ жэлэй һайндэр гээшэ ааб даа. Хонишод, малшад сагаалганай хүрэжэ ерэхэдэ малайнгаа хүшые хирлүүлдэг, үбһэ тэжээлээ хэмнэжэ үзэдэг заншалтай. Бидэ хонишод элэ үдэрнүүдтэ баһал энээн тухайгаа бодомжолжо байнхайбди.

Манай Хурамхаан нютагта жэл бүри хүйтэн байдаг. Мүнөө жэл саһан ехээр оронхой, газаа хүйтэншэг. Гадна үбһэ тэжээлээр дутамтгбди. Зундаа ногооной яһала һайнаар ургабашье һаань. бидэ үбһэ тэжээл хүсэд һайнаар хуряажа шадаагүйбди. Ушар юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ зун үбһэ хуряалгын үедэ бороо хура таһалгарнагүй орожо, энэ ажалые ехэ унжагайруулаа, тэжээлэй шанарые муудхуулаа. Иимэл дээрэһээнь манай отарын хонишод үбһэ тэжээлээ ехэл гамнажа гаргашалхые оролдоно.

Жэл бүри үбһэ тэжээлээр дуталдахаяа һанадаг дээрэһээ бидэ, хонишод, ногооной бултайжа эхилхэтэй сасуу хонидоо һайнаар манажа, зун-намарай үедэ таргалуулхые оролдогшобди. Зундаа манай отарын хонид Добуун гэжэ газарта зуһана. Эндэхи бэлшээридэ хонид яһала тааража бэлшэдэг. Ногоониинь шэмэтэй. Юрэдөө зунай үедэ эндэ хонидые шадажа манаа һаа, яһала таргалдаг, хүшэ ородог байна. Хэнэйшье мэдэхээр хүшэтэй хонид нэгэн доро һайнаар ороондо ородог. Манай отарын хонидые техник-үрэжүүлэгшэ Розалия Молокова искусственна аргаар үрэжүүлдэг юм. Энэ нүхэрэй ажалдаа һайнаар хандадаг дээрэһээ хонид һубайрнагүй шахуу. Роза эхэ хонидые хоёр дахин искусственна аргаар үрэжүүлдэг заншалтай. Үрэжүүлгын найдамтай байхын тулада тэрэнэйнгээ һүүлээр отарадаа хусануудые һула табинабди. Бидэ мүнөө жэл хонидоо сентябрь һара соо искусственна аргаар үрэжүүлээбди.

Зарим хонишод маниие хонидоо орой үрэжүүлнэ гэжэ һанадаг. Совхозойнгоо хонидые нэгэн доро үрэжүүлдэг хадамнай юун болохо гээшэб? Яахадаа агроном бүхы тарягаа нэгэ доро таринагүй гээшэб?, Хараад, бодоод үзэхэдэ, энэ хоёрой харюу нэгэн болоно гээшэ ааб даа. Ушар юуб гэхэдэ, агрономой нэгэн доро тарягаа таряад байбалнь. ган гасуур болоходо бүхы тарянииинь хосорхо-доо болохо бшуу. Эгээл энээн шэнгеэр ажахымнай хонид нэгэ доро үрэжүүлэгдэдэг байбал, хабартаа тэжээлэй дуталдахада хурьгад дан олоороо гарзалхадаа болохо байна. Гадаа эртэ гараһан хурьгад ногооной бултайтар ехэ үбһэ тэжээл эдинэ. Хэды тиибэшье тэдэнэр оройшог гараһан хурьгадһаа шэгнүүрээрээ тиимэшье ехэ байдаггүй.

Сагаа һарын эхинһээ хониднай хурьгалжа захалаа. Мүнөө отара дээрэмнай түрүүшын хурьгад абтажа байнхай. Гарза үгы. Саашадаашье гарзагүй байхын тула бидэ хаба шадал соогоо оролдонобди. Намтай хамта хонишоноор Розалия Молокова хүдэлнэ. Харин Анна Гомбоева, Мыжид Монтоев, Зоригто Цыренов гэгшэд хурьга абалсана. Отарымнай хонишод мүнөө тиимэ ехээр тухашарнагүй. Ушар юуб гэхэдэ, бидэ үшөө намар байхада хони, хурьгадайнгаа байра дулаалһан, хурьга абалгада хэрэгтэй болохо бүхы зэр зэмсэгүүдээ, эм домуудаа бэлдэһэн, хурьгадайнгаа хаалта хаамагуудые заһабарилһан, үбһэ тэжээлээ, түлеэ залһаяа зөөлгүүлһэн байнабди. Саашадаа түл хурьгадаа абажа, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхэмнай үлөө. Мүнөө жэл манай отарын хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө 90 хурьга, хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһо заал ha[…] шиидэнхэй. Түсэбэй […] зуун эхэ хонин бүр[…] хурьга абаха ёһотой[…] рай жэлдэ бидэ 100 [...] риһөө 91 хурьга […] хонин бүриһөө 2,7 […] нооһо хайшалжа, үлүүлһэн байнабди. […] бартаа хурьгадаа [...] жа тушаахадамнай, […] шэгнүүр дунда зэрг[…] грамм болоо һэн.

Отара дээрэмнай [...] эхэ хонин тоологдоно[…] иимэ олоор нэгэ га[…] гээшэмнай тон хүшэ[…] адуула—ябадалынь […] зарим хүнүүд тон б[…] сэдэг. Энэмнай үнэн […] бэшэ юм. Жэшээнь, […] хонишод хурьга аб[…] ехэ тухашардаг. Юу[…] гэ һүниндөө хонид […] түрэжэ болохо байна[…]

Совхозоймнай хүт[…] эдэ бүгэдые анхаржа, […] хонидто ойрын […] уужам байра барижа […] хонидоймнай тоо то[…] үсөөрүүлхэ аабза [...] бди.

ЯДЕРНА ШЭНЖЭЛГЭ ХЭДЭГ НЭГЭДХЭМЭЛ ИНСТИТУДТА.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: БЭСМ-6 гэжэ тоо бүридхэдэг машинатай танилсалга. ТАСС-ай фотохронико.

ЗОРИЛГОЁО ЗҮБШЭБЭ

Буряадай транспортна управлениин автотранспортын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн һаяхан үнгэргэгдэбэ.

1967 оной дүнгүүд, табан жэлэй гурбадахи жэлдэ автотранспортна предприятинуудай шиидхэхэ зорилгонууд тухай Буряадай транспортна управлениин начальник нүхэр Г. И. Ануевай элидхэлые зүблөөндэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэбэ.

Үнгэрһэн жэлдэ Управлениин мэдэлэй предприятинууд арадай ажахын ашаа, хүн зониие шэрэхэ түсэбөө 102,2 процент дүүргээ. Даабариһаа гадуур 322,5 мянган тонно-километр хэгдээ, 582 мянган пассажирнууд зөөгдөө.

Ойн баярай жэлдэ автотранспортна предприятинууд хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэхэн туһаламжа үзүүлһэн байна. Ургаса хуряалгын үедэ республикын колхоз, совхозуудта 983 автомобиль, 200 автоприцеп эльгээгдэжэ, 119,8 мянган тонно орооһо, 405 мянган тонно силос, 28,2 мянган тонно саахарай свёкло, 15,6 мянган тонно овощ, хартаабха зөөһэн байгаа. 1268-дахи автоколонныһ. Баргажанай, Хяагтын, Зэдын транспортна предприятинуудай автоотрядууд энэ хүдэлмэридэ һайн амжалта түйлажа, республикын Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг, түс түстаа мянган түхэриг шангтайгаар абаһан байгаа.

Гэхэтэй хамта, зүблөөн дээрэ автотранспортна предприятинуудай ажалда бии байһан ехэхэн дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ шүүмжэлэгдэбэ.

15 предприятиин дүрбэниинь — Хяагтын, Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй, Зэдын авто-ажахынууд ашаа шэрэхэ түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй.

Дурсагдагша, мүн бусад зарим предприятинуудаар автомашинануудта техническэ харууһалга саг сагтаа хэгдэнэгүй. хэгдэхэдээшье шанарынь му[…] заһабарилгын шэнэ т[…] агрегатно-участково […] предприятинуудаар [...] дэнэгүй.

Зүблөөндэ хабаа[…] лис уялга баталан аба[…] на управлениин пр[…] арадай ажахын аша[…] зониие шэрэхэ таба[…] түсэб 1970 оной де[…] дүүргэхэ гэжэ шиид[…] жэлэй түсэб декабри[…] дүүргэгдэжэ, даабар[…] 50 мянган тонно аша[…] ган пассажирнууд […]

Д. ЦЫБИК[…]
«Буряадай авто[…] газетын […]

50 ЖЭЛ

· Сэрэгэй штурманай домог дурасхаалһаа

ГАСТЕЛЛЫН БААТАРШАЛГА ДАБТАЛГА

ниидэлгээ амгалан һайнаар дүүргэбэ.

1941 оной сентябрьда фронт дээрэхи байдалай хубилһан ушарһаа энэ полк Берлин тээшэ ниидэхээ болиһон байгаа. Командованиин даалгабари амжалтатайгаар дүүргэһэнэй түлөө—намтай суугтаа нэгэ полкдо алба хэдэг нүхэдни правительственнэ шангуудта хүртэһэн юм. Советскэ Союзай Геройнуудай дунда Василий Гречишниковэй нэрэ нэмээ һэн.

Минута үнгэрөөд байхада, могой мэтээр годиржо ябаһан дайсанай гонзогор хара колонные сагаан саһан дээрэ харажархибаб. Ута гээшэнь хэмгүй. Тэрэ абарга томо «могой» Тихвин ошохо харгыгаар зүүлэжэ ябаба.

«Хирэ болоо» гэжэ бодомсоороо бомбодохо оньһоёо бэлэн болгобоб Гречишников даляа хэлбэлзүүлбэ: тэрэнь «бэлдэгты» гэһэн дохёо тэмдэг байба. Хажуу тээһээнь дайсанай колонные марғажа гараад ниидэжэ ябатарнай, автомат зенитнэ пушкануудаар мание буудажа эхилбэ, зенитнэ һомонууд хажуугаарнай тэһэрнэ.

[left column, cut off:] ...ерлиние бомбодохо ...бди. ...үнүүдтэ һүүлшын за... үгөөд: «Самолё... ...ты!»—гэһэн полкын команда дуулдаба. ...олон бомбо абаха гэ... ...бүхы экипажнуудта ...эһэн байгаа... ...лоо һаа, дайшалхы ...зор соогоо дүүргэг... ...жэ лётчигууд-штур... ...огууд-радистнууд хү... ...ойлгонхой ябаа. ...», танай ниидэлгэ! ...вэй самолёт дабһа... Аэродромой захада ...аа, агаарта дэгдэбэ... ...ынь байрадаа шангаар ...үшөө хүсэтэйгөөр хү... ...: шандаа туланхай! ...э болихонь, оройтоо ...ингоо тон ехэ бай... ...т ниидэдэг талмайн ...э дундаа һолжорон ...Газаа таладань бай... ...дайрангүй, алгасан ...эгээн түбэгтэй сагта ...доо дэгдээжэ шада... ...дэхэ ёһоор ниидэхын ...етьнь хүрэхэгүй бай... ...доошоо орожо за... ...олёдой аэродромдоо ...ень агаарай дорь... ...ба. Ухаа тооһон! Дол... ...гэжэ бултадаа бодо... ..., зол болоходоо, ...еолдоогүй. ...андир юун болоһые ...гэ-нэгэ бомбоёо орхи... самолёдуудай экипаж... ...лта үгэбэ. ...2», танай ниидэлгэ!— ...рилэгшын захиралта ...най экипажай коман... ...ир Дроздовой дүүрэн ..., гүйдэлнай түргэдэ ...Гречишниковэй само... ...о шуумайбабди. Ба... ...н полиин хяза дээрэ ...бди. Тэрэ дары дээ... ...гаража. Берлинэй ...ниидэбэбди. ...о, ээллэбэ ха: экипаж ...үшэр үедэ Гречиш... ...гүй: моорнуудээ да... ...рагаад, тушаа ур... ...һан монсогор шу... ...руун талаар залажа, ...үзээдүүлэн» һуулгаба. ...Гречишников уданшье... ...олёт абаа бэлэй. ...ынь баһал агаарта ...эй штурман Алек... ...вай хаяһан бомбонууд ...дэ тэһэрнэ. Гречиш... ...олёдые гэрэлтүүлэн, ...нууд тэһэрнэ. Теэд ...о бэрхэ онол аргаар ..., фашис истреби... ...омонһоо самолёдоо ...аалжээтэ дайшалхы

1941 оной декабрь. Ленинград худар дугташажа ябаһан немец-фашис сэрэгүүд хамараа һайса сохюулаад, ойро зуура намдаха баатай болоо. Теэд намдаба гээд лэ миин һуужа болохогүй. Немец командовани шэнэ добтолго түхеэржэ, зүүн тээшээ фронт һэтэ сохихо, Тихвин городые эзэлхэ, фронтын Петрозаводско участогта өөһэдынгөө сэрэгтэй нэгэдэхэ, тэрэнэйнгээ һүүлээр хамтадаа хойто, урда ба зүүн талаһаа Ленинградые добтолоод туршаха гэжэ бодоһыень мэдэдэг байгаабди.

Малая Вишерын зүүн талаархи манай обороные дайсан һэтэ сохижо шадаа. Волховско фронт дээрэ манай обороные сүмэ сохиһон ушар манай ара талые. Тихвин городые, саашаа—Ладога нуур дээгүүрхи «амидаралай харгые» аюултай байдалда оруулаа. Тиин дайсанаар бүһэлэгдэһэн Ленинградай угаа хүндэ байдалые үшөө хүндэ болгобо.

Грузино, Ругуй, Оскуй шадар совет сэрэгүүд эрид шанга байлдаа хэжэ байба. Дайсад Тихвин тээшэ ааляар дүтэлжэ, алуулһан, шархатаһан сэрэгшэдэйнгээ, ондоошье гээлтэ хоролтонуудайнгаа орондо шэнэ сэрэгүүдые, техникэсэ яаралтай түргэноор нэмээн асаржа байба. Тинхэдэ манатай, ехэ үүлэтэй, саһа шуургантай байһан юм.

Тиимэ сагта авиаци хэрэглэхэ гээшэ бэрхэтэй байгаа. Гэбэшье үсэд эдэбхитэйгээр тэмсэхэ хэрэгтэй болоод байба. 2-3 бомбардировщик. штурмовигуудһаа бүридэһэн бишыхан бүлэгүүдые дайсанай колоннонууд худар добтолхоор эльгээжэ байха гэжэ командовани шиидэбэ.

Түрүүшын паарта нимэ хоёр экипаж ниидэжэ гараһан юм. Ударидагшань—Советскэ Союзай Герой капитан Гречишников штурман Александр Власовтаяа, хамта ябагшань капитан Дроздов (би штурманиинь, Владимир Кротенко стрелок-радистнь) байгаа. Дэгдэһэнэйнгээ һүүлээр Гречишниковэй самолёдтой зэргэсээд. Грузино тээшэ шэглэн ниидэбэбди.

Бага зэргэ саһан ороно, харагдасань муу, 2-3 километрһээ сааша харагдабагүй. 150 метрһээ дээшээ гараха аргагүй; холо үүлэ манан тунажа байба. Хүрэхэ газартаа хүрэтэрнай 4-5 минутын үлоод байхада. газар тээшэ ехээр адаглан харахын хажуугаар, бомбодохо газарһаа үнгэржэ гарашахагүйн тула урагшаа тон нягтаар хараnаб.

Манай стрелогууд-радистнууд тэрэ дары пулемёдоор буудажа эхилбэ. Агаарай стрелогуудай мэргэн буудалгада дайрагдаһан гитлеровецүүд автомашинануудһаа һүрэн буужа, нишэ тиишээ таран харайлдана, унана. Танкнууд. бронетранспортёрнууд ба бусад техникэ харгын газаа тээ гарана. Колоннын урагшаа ябаха арганьгүй болошобо. Дайсанай техникэдэ мяраажа эрэһэн бэеэрээ, бомбо шэдэдэг оньһонойнгоо тобшые дараадхибаб. Арзайжа зэргэлһэн арбан бомбошье доошоо орошобо даа.

Тиигэжэ байтар дайсанай һомондо Гречишниковэй самолёдой дайрагдаһые ойлгожорхибоб. Нэгэ һомон штурманай кабиные тудаһан байба. Хоёр мотоорынь, бензобак дүрэжэ эхилбэ ха. Уданшьегүй бүхы самолёдынь улаан гал болошобо. Доошоо бууһаар буужа, харгыда дүтэлөөд, тэрэниие зубшан гонзойһон дайсанай колонные агшан зуура үй дэлдэн унаба.

Гречишниковэй экипажай баатар үхэлөөр унаһан газарай оршон тойронхи 100—150 метр газарай саһан харлашаһан байба.

Аэродромдоо ерэжэ буугаад, самолёдһоо гарахадамнай, техничүүд. механигууд, мотористнууд мание тойрошобо. Эскадрилиин комиссар хажуудамнай ерээд асууба: «Командиртнай хаанаб?». Капитан Дроздов даб дээрэ харюусажа шадабагүй. Баруун тээшээ гараараа зангаад, «тэндэ» гэһэн гансал үгэ хэлээ һэн...

Зенитнэ һомоной хэлтэрхэйнүүдээр эндэ тэндээ сүмэ сохюулһан самолёдыемнай харахадаа, дайшалхы нүхэднай дууһан ойлгоо бэлэй.

Даабаряа дүүргэбэбди гэжэ элидхэхээ командна пункт тээшээ аалиханаар алхалбабди. Хойномнай уруу дуруу болоһон комиссар ябана.

Хожом эли болоһоной ёһоор, Гастеллын баатаршалга дабтаһан Гречишниковэй экипаж шагажа ябаһан самолёдоороо колонные мүргүүлэн тэһэлхэдэнь. дайсанай олон машина, ухаа алдаһан олон гитлеровецүүд усадхагдаһан байба.

Никита КОТОВ,
запасай подполковник,
Советскэ Союзай Герой
(АПН).

ЖАРГАЛТА САГАЙ БҮЛЭ

Даржаа Рабданович табияа шахажа ябаһан хүн юм. Һамгачинь — Рыгзема Будаевна мүн лэ тэды тухай наһатай. Үбгэрөө, хүгшэрөө гэжэ хэниненьшье хэлэшэгүй. Игэжэ хэлүүлбэл, өөһэдөөшье балай дуратай байхагүй хэш. Хүл гар үбдөө гээд ажалдаа гарангүй, дулаан хүнжэл доро дуураха дуратайшуулай тоодо яахадаашье орохогүй ааб даа.

«Одоол наһа уеэрээ нинтын ажал һайсахан хэһэн зон даа»,—гэжэ нютагайхидынь магтаха дуратай. Зүбыньшье зүб. Теэд баһа Даржаатандал айлнууд Үдын совхоз соо олон ааб даа гэһэн үгэ хүүршье хараатай. Өөртэйнь хөөрэлдөөд, гэр бүлэтэйнь танилсаад байхада, ганса Үдын совхоз соошье бэшэ, газар газарта Даржаатандал айлнууд олон байна.

Дундуур бэетэй, шүрбэһэлиг балсанлиг, талын һалхин, наранһаа, үшөө хяһын халуун элшэһээ харлаһан нюуртай, хурса нюдэтэй хүн үглөө бүхэндэ үйлсын зүүн хойноһоо бии болоожо, кузница тээшэ гэшхэлдэг. Яараха тэбдэхэгүй, нам алхасатай. Кузнецын үүдэн абяатайгаар нээгдэжэ. арһан гүзээтэй хөөргын шуухирса уухилхань дуулдаад, хүндэ алхын абяан соностожо эхилдэг. Ажалһаа нэгэшье удаа һаатажа үзөөгүй. Игэжэ үглөө бүхэн ажалаа эхилдэг, хэнһээшье орой болотор хүдэлдэг—энэнь гурим ёһо боложо, һурамхи заншалда оруулаа.

«Дархан Даржаа» гэжэ нютагтань хэлсэнэ. «Дархан» гэһэн энэ ганса үгэ соо тэрэнэй мэргэжэлые багтаажархиханъ хүшэр. Дүрбэн тэгшэ хүн гэжэ хэлэбэл таарамжатай хаш. Тиимэһээ нэгэ бага урагшаа алгад орожо, хуби заяанайнь намтарые тайлбарилан хөөрэхэ хүсэл түрэнэ.

Малша хүнэй бүлэдэ үдэһэн хүбүүн трактор агтын жолоо барижа һурахаяа курсада эльгээгдээ һэн ха. Дүршэлтэй бэрхэ хүбүүдые һурахыень шэлэдэг һааб даа. Мал адуулдаг хүбүүндэ тракторай орёо оньһо шудалханъ тиимэ хүнгэншье бэшэ байгаа. Гэбэшье зориһондоо хүрэжэ дүүргээ. Теэд анзаһаар газар хахалдаг эхэ, эсэгынгээ, хүн зонойнгоо ажалые хүнгэдхэлсэхэ хэрэгтэй байгаа ха юм. Хуушан байдалай үлэгдэлые үндэһөөрнь үгы хэжэ, шэнэ һаруул байдал тогтоохоёо бүгэдэ араднай эрмэлзэл ехэтэйгээр хүдэлөө. Үдэр һүние танингүй хүдэлхэ сагууд хэды олон байгааб.

Ажабайдалай угаа баян дэлгэр болоод байтар, дайн дажар эхилшоо. Дайнай хоёрдохи жэлдэ дуратай ажалаа орхижо, Даржаа Рабданович Эхэ ороноо хамгаалалсахаяа мордохо баатай болоо бэлэй. Миномётчигшье ябаа, разведчигшье байгаа, хүндөөр шархатаадшье үзөө. Нэгэ шэхэниинь мүнөөшье хүрэтэрөө дууладаггүй.

«Дайгаа даралсажа, даагаа һүүлдэлсээд», хэдэн орден, медальтай эльгэлдэжэ үдэһэн эхэ нютагаа бусажа ерээ.

Тоһо өөхэн, зөөлэн унтари, дулаан гэр тэрэниие угтажа байгаагүй. Тиигэбэшье сэдьхэлэйнь халуун инаг, түрэл гаралынь, дүтын хүнүүдынь дайнда хатуужаһан «зүрхэнэйнь мүльһые» хайлуулаа. Дайнай дүүрэһэн дары арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо гээшэ хүшэр лэ хэрэг байгаа. Хаанашье ажалша бэрхэ гарнууд дуталдаха. Эгээл хэрэгтэй хэрэгтэй газартань Даржаа Рабданович хүдэлхэ гэжэ бодоо. Үдын МТС-тэ слесареар хүдэлбэ. Мотористшье болоод нэгэ хирэ байгаа. Тиигээд удангүй трактортаа дахин һуужа газар хахалаа, гэрэй модо шэрээ, тиигэжэ байтараа модоной дархан болоод, гэр байра барилсаа. Тон хэрэгтэй газарта Даржаае эльгээдэг гурим нэгэ үе бии болоо һэн. Табяад оной уеэр механик-бригадираар томилон табиба. Гурба-дүрбэн жэл тэндэ хүдэлөөд байтарнь, «зэд гагнаха хүн олдоногүй, Даржаа Рабданович мэргэжэл шадабаряа, уран гараа гаргыт даа эндэ» гэжэ МТС-эй директор гуйгаа. Али бүхы ажалда дүршэлтэй бэрхыень бултадаа мэдэхэ болошоһон байгаа ха юм.

Гансал һамганиинь — Рыгзема Будаевна—нэгэ һууриһаа «хобхордоггүй», хэжэ байһан ажалаа наһаараа хээд лэ ябадаг һэн. Үхэр мал хараха—тэрэнэй табисуурайнь хүсэл. Үнеэ һааха, хони харюулха багаһаа дуратай һэн гэдэг. Үхибүүдэйнгээ жаада дахуулжа ябаадшье үнеэдээ һааханa ошодог ушар бии байһан. Үхибүү хараад гэртээ һууханань, ганса Даржаагай олоһон олзо хаанашье хүрэдэггүй һэн. Түрүүн һүргэ һааха үнеэтэйхэн. үүсэлхэ бурууутай, гахайтайхан лэ байдаг һэн ха.

Үхибүүдынь ябан ошон үндыгөө. Мүнөө Володя. Сергей. Валера гурбан хүдэлмэришэ зон. Барандаа найман жэлэй һургуули дүүргэнхэй. Володинь алба хэжэ ерээд. совхоздоо жолоошоноор хүдэлнэ. Валерэнь Улаан-Үдын 11-дэхи ГПТУ дүүргэжэ ерээд, электромонтёроор хүдэлжэ байдаг, Сережонь почтодо монтёроор ажалладаг. Табан ажалша, табан халуун амин зон нэгэ гэр соо байдаг.

Гэртэнь городой гоё айлайхиһаа дутуу гэхээр бэшэ.

Үдын совхозой парткомой секретарь Жаб Шоёновичтой ажалай сагай дүүрэхэлээр — үдэшэлэн тээ Даржаа Рабданович Цыбеновэй бүлындэ ошобобди. Эгээ одхониинь Валера юм. Тэрэ һаяхан ажалһаа ерээд, галаа түлинхэй, хартаабхаяа арилгажа һууба. Бүхэли үдэр түлигдөөгүй гэрынь хүрэд гээ. Түрүүлээшэнь заатагүй пеэшэнээ түлидэг гуримтай.

Удангүй Даржаа Рабдановичай бүлэ хойно хойноһоо һубарич сугларжа эхилбэ.

Эхэнь ерэһээр эдеэгээ бэлдэжэ оробо. Хүбүүдынь шэнэхэн газетэ, журналнуудые иражa уншана. Даржаа Рабданович радио шагнаха дуратай тула радиогоо шангашаг болгоодхибо.

Элидхэл. хөөрэлдөөнэй совхозой клубта үнгэргэгдэхэдэ, Цыбеновтэн ошоһон лэ байдаг. Хүбүүдынь ном уншаха дуратай. Тиимэһээ библиотекэһээ дуратай номоо абадаг.

«Даржаатан табаараа хүдэлжэ байгаад, мүнгэеэ хаана хэдэг юм», — гэхэ зоншье олдожо магад. Зарим эрэшүүлэй «найдалгүйшэг» хада, мүнгэеэ эхэнэр зониинь барьдаг заншал бии. Цыбеновтэнэй бүлэ соо найдалгүй хүн үгы хаш. Тиигэбэшье эсэгэ. гурбан хүбүүдынь салингаа абамсаараа Рыгзема Будаевнада асаржа үгэдэг юм. Байгша ондо хүн бүхэнэйнь һара бүри олоһон дундуур салин хүлһэ тоолон гаргаад үзэе.

Д. Цыбенов — 130 түхэриг. Р. Самбуева — 90 түхэриг, Вл. Цыбенов — 85 түхэриг, С. Цыбенов, В. Цыбенов хоёр түс түстаа 70 түхэриг абадаг байһан байна. Хамта дээрээ дунда зэргээр һара бүхэндэ 445 түхэриг олзо доход түс бүлэдэ ороно. Гурбадахи жэлээ нимэ байдалтай байна. Хүн бүхэнэй 89 түхэриг болоно бшуу.

1967 оной олзо доходынь 5.340 түхэриг болоно. 2.100 түхэригынь эдеэ хоолдо гараа. 1.220 түхэригынь гутал, хубсаһанай түлөөһэндэ ошоо. Архи, тамхинда 80 түхэриг, кинодо, газетэ, журналнуудые абалганда 110 түхэриг гарадаг хараатай. Гэр барилгада. холын харгы замда үлэгшэ 1.910 түхэригынь гараа.

— Сасажа, урадхуулжа байха мүнгэн харагдагша үгы даа. Кассадаш хэһэн юумэмнай үгы. Харин һаянайл үлүү гараһан мүнгэеэ саашань бүхөөр хэжэ эхилэнхэйб. Юуб гэхэдэ, ехэ хүбүүнэйнгээ түрые ерэхэ зун хэхэ һанаатайбди. Абалсаһан нэрэтэйш һаа, түрэнь болоодуй юм. Бэримнай Эрхүүгэй университедтэ һурана. Бэридээ арба-хорин түхэриг һара бүхэндэ эльгээжэ байдагбди. Мүнгөөр нэгэтэш дутагшагүйбди даа. Зон далайн жаргаха һайхан саг болос гээшэ ааб даа. Мүнөөнэй залуушуул жаргалтай үе сагта ажаһуунабди гэжэ һайн мэдэхэ ёһотой. Зохидоор ябагты, һайнаар хүдэлэгты, һурагты гэжэ эдэ хүбүүдтээ ходо захижа. хэлэжэ байдагби,—гээд Рыгзема Будаевна урматай, омогорхолтой нюдөөр хүбүүд тээшээ хараад абана.

Энэ үедэ Даржаа Рабданович өөрынгөө гараар гэр соогоо тодхоһон бүлүүрээ бүлэжэ, хүнэг соо үһа шожогонуулба.

— Дан харанхы болошоогүйдэ үнеэгээ үһалаад ерэхэ болоо гү даа,— гэнэ.

—Арбаад жэл үнеэ барягүй аад, нёдондоной үнеэтэй болообди. Нагасань Валерэдээ бэлэг үгэһэн юм даа. Мал бариһанай хэрэгтэй юумэниинь үгы гэжэ һанагшаб,—гэжэ Рыгзема Будаевна зугаална. Нээрээшье Даржаа Рабдановичайхи хони хурьга, үнеэ, гахай баридаггүй байһан. Һү үгыб гээ һааш, совхоз худалдаагаарнь үгэхэ, мяха үгы һааш—магазинда байха. Бэедээ үлүү хүдэлмэри гаргажа, гахай, мал бариһанай барышань нээрээшье үгы бэшэ аал даа.

— Капиталис гүрэнүүдтэ үмсын зөөриин хойноһоо шоно нохой шэнгеэр зулгаалсажа, бэе бэеэ эдилсэжэ байдаг гэжэ радиогоор дуулажа, газетэһээ уншажал байдагбди. Тинхэдэ үгытэй түлюүрнүүдынь ажалгүйдэжэ зобохо, үхибүүдынь туражa үхэжэ байха. Харин манай гүрэндэ хүн бүхэн адли эрхэтэй, жаргалтай байдаг,—гэһэн гүнзэгы удхатай үгэнүүдые Даржаа Рабдановичай хэлэжэ һууханань, сэдьхэлээ урмашамаар байгаа бэлэй.

Парти. правительствынгаа халуун анхаралай ашаар үдэр ерэхэ тума улам жаргалтай болонобди гэжэ Цыбеновэй бүлэтэн гүнзэгыгөөр ойлгожо. Эхэ орочойнгоо һалбаран ургаха хэрэгтэ хүсэ шадалаа гамнангүй хубитаяа оруулнал.

Ц. ХАМАЕВ.

Хорниин аймаг.

...р Майборский өөрын... ...ы замые 1941 оной ...өө солдадаар алба ...эн юм. Удангүй тэрэ ...оның отрядта ороод. ...й тээшэ дугташаһан ...тай дайлалдаа. ...дай үедэ зургаа да... ...одо хоёр дахин хүн... ...һан байгаа. Севас... ...галалгын һүүл... ...үдтэ тэрэ плендэ аб... ...утадаа Украинада ...бар хүрэтэр парти... ...рядта ябажа дайлал... ...сүлеөлэгдэһэнэй ...эрэ Самаро-Ульянов... ...э дивизидэ оруулаг... ...оной июлиин 13-да ...рай Коломыя город ...байлдаанай үедэ ...Майборский Алек... ...сов шэнги өөрынгөө ...най дотой амбразу... ...эн байгаа. Зүгөөр ...н наһые врачнууд ...даа. Советскэ Союзай ...ир Майборский 23 ...өөд байхада түрэл ...эдээ ерээд байна. ...ДЭЭРЭ: баатарай ...у сэрэгшэд анха... ...нагнажа байна.

АПН-эй фото.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

РАСКЫН МЭДҮҮЛГЭ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Гүрэнэй секретарь Дин Раск февралиин 14-дэ мэдүүлгэ хэхэдээ, США-гай правительство Вьетнамай асуудалаар «горитойхон хэлсээ хэхые хүсэнэ» гэһэн хэбэртэйгээр харуулхые тэрэ оролдоо. Тиихэтэй хамта, нимэ хэлсээнэй болодоггүй байһанай гэмыень ДРВ-гэй правительствада тохохо гэжэ оролдоһон байна. ДРВ-гэй правительствын мэдүүлтэ тухай Раск абяа анир гараагүй.

Вьетнамдахи арсалдаа тулалдаае сэрэгэй хүсөөр шиидхэхэ хэмжээнүүдээ саашадань үргэлжэлүүлхэ гэжэ Вашингтоной һанаашалжа байһые Раскын үтэ гэршэлжэ үгэнэ гээд эндэ тоолоно.

УРДА ВЬЕТНАМДАХИ ДАЙН БАЙЛДААН

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Сайгоной баруун-хойто талын районуудта үсэд шанга байлдаанууд боложол байһаар. Ниислэл шадарай һуурин газарнуудта арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүдэй ба американ сэрэгэй частьнуудай хоорондо зэбсэгтэ тулалдаанууд болоо. Таншоннядтахи США-гай агаарай-сэрэгэй бааза шадар буудалдаанууд болоо. Америкын сэрэгүүдһээ 50 гаран хүн алуулһан ба шархатаһан байна гээд ЮПИ агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Урда Вьетнамай хойто провинцинуудай зарим райондо байлдаанууд боложол байһаар. Куангчида интервентнүүдэй эзэлжэ байһан газарые патриодууд хоёр дахин добтолжо. дайсаниие һурдүүлһэн байна. 60 гаран американ солдат хүлһөө буулгагдаа. Демилитаризованно зонэһоо урагшаа 25 километртэ оршодог Кхесанидахи далайн-сэрэгэй пехотын баазые патриодууд миномёдуул болон ракетэнүүдээр дахяад буудаа. Дайсанай зүгһөө олон хүн алуулһан байна.

Контхиен ба Гиолинь шадар байдаг сэрэгүүд тухайгаа һанаатаа зобоһон дээрэһээ американ командовани бомбардировочно авиаци хэрэглэхэһээ гадна, ехэ бууннуудаар дэмжэлгэ үзүүлхэ гүйлтатайгаар сэрэгэй корабльнуудта хандаа. Эндэ болоһон байлдаануудта «Джонсон» гэжэ эсминец хабаадалсаа.

Данангдахи американ томо авиабаза шадар шанга байлдаанууд боложол байһаар. Тэндэ США-гай сэрэгүүдые патриодууд дахяад добтолоо.

Меконг мүрэнэй адагта Бенч ба Итхань гэжэ провинциальна центрнүүдтэ байһан американ ба Сайгоной сэрэгүүдэй эзэлжэ байһан газарые арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд буудаа.

Гуэ городой түлөө байлдаан үргэлжэлһөөр

ЛОНДОН. (ТАСС). Американ далайн-сэрэгэй пехотын частьнууд Гуэдэ ехэ хохидолдо ороо. Энэ городой түлөө Урда Вьетнамай патриодууд 17 үдэрэй турша соо байлдаа хэжэ байна.

Рейтер агентствын корреспондентын Сайгонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, американ командовани хадаа хэрэмые эзэлжэ байһан арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүдтэ эсэргүүтээр далайн-сэрэгэй пехотые февралиин 14-дэ гурба дахин хэрэглэһэн байна. Гурбан добтолгонь бултадаа урагшагүйдөө. Патриодууд дайсанай урдаһаа миномёдууд болон пулемёдуудаар хангаар буудаһан байна бшуу. Дайсанай 80 шахуу хүн алуулһан ба шархатаһан байна. Далайн-сэрэгэй пехотын добтолгонуудые сухарюулһанайнгаа һүүлээр патриодууд өөһэдөө добтолго хэжэ, дайсаниие хэрэмһээ нилээд холо хүрэтэр түреэ.

Урагшагүйдэлгэһөө уламжалан хоро шараа бусалһан американ командовани энэ район руу бомбардировочно авиаци эльгээгээ. Тэдэнь городые хоёр үдэрэй турша соо ракетэнүүдээр буудаа. гал шатаадаг, мүн нюдэнһөө нёлбоһо гоожуулдаг газтай бомбонуудые хаяа. Авиаци хэрэглэхэһээ гадна, далайн-сэрэгэй пехото дэмжэлгэ үзүүлхэ гүйлтатайгаар Вьетнамай эрье шадар байрлаһан сэрэгэй корабльнуудта хандаа. Холо һүрэдэг томо буунууд сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй эзэлжэ байһан газарые буудажа ороо. Энэньшье эзэрхэг түримхэйшүүлдэ туһалаагүй.

Израилиин сэрэгүүдэй харата ааша

АММАН. (ТАСС). Иордан мүрэнэй зүүн эрьедэ Бейсан городһоо зүүн-урагшаа 11 километртэ оршодог Иорданиин Шейх Мухаммед гэжэ һууринн газарые Израилиин сэрэгүүд февралиин 15-да үглөөнэй 1 часта пулемёдуудаар ба танкнуудһаа буудаһан байна.

Иорданиин тала полевой артиллериие ба миномёдуудые хэрэглээ.

Буудалгаһаа уламжалан. Шейх Мухаммед тосхондо хэдэн гэр һандаргагдаа гээд Иорданиин сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ мэдүүлһэн байна.

Онсо байдал үргэлжэлүүлэгдэхэнь

ГАВАНА. (ТАСС). Бүхы орон дотор соносхогдоһон онсо байдалые үнөө 30 үдэрэй турша соо үргэлжэлүүлхэ тухай Гватемалын правительство соносхоо.

Тэрээнһээ гадна, энэ жэлэй январиин 16-һаа политическэ ба бусад суглаа үнгэргэхые хорилго 30 үдэрөөр мүн лэ хойшолуулагдаба. Энээн тухай Пренса Латина агентствын корреспондент Гватемалаһаа мэдээсэнэ.

Онсо байдал хадаа конституционно найдуулганууд болюулагдаа гэһэн удхатай гээд корреспондент заана. Политическэ организацинууд болон эрхэтэдэй гэр байрануудта добтолхо, сүүд ба мүрдэлгэгүйгөөр гватемалынхидые арестовалха арга энэ онсо байдал олгоно бшуу. Тэрээнһээ гадна, ороной хүн зониие хүсэдөөр хинажа байха арга зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ олгогдоно.

ХЭ ОЛИМПИАДА · УБЭЛЭЙ · ГРЕНОБЛЬ · 1968

ОЛИМПИИН МҮЛЬҺЭНЭЙ ЭДИ ШЭДИТЭН

ГРЕНОБЛЬ, февралиин 15. (ТАСС-ай тусхай корр. Е. Евсеев). Елүүр дээрэ уян нугархайгаар һолжоролгын совет һургуули гараһан спортсменүүд ёһотойл һайхан наада харуулжа, эндэ суглараашадые баясуулаа, омогорхуулаа. Ленинградай Людмила Белоусова Олег Протопопов хоёр дүрбэн жэлэй саада тээ Инсбрук хотодо абаһан Олимпиин наадаһай хүндэтэ чемпионой нэрэ солодо дахинаа хүртэжэ, алтан медаль абаба. Москвагай түлөөлэгшэд Татьяна Жук-Шестернева Александр Горелик хоёр мүнгэн медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Чемпионуудай нютагайнь спортсменүүд Тамара Москвина, Алексей Мишин гэгшэд табадахи һуури эзэлһэн. Нэгэ ороной аяар зургаан спортсменүүд түрүүшын зургаан бэрхэшүүлэй тоодо оруулагдаба гэһэн мэдээн Олимпиин наадаһда хабаадагшадай дунда байгаагүй юм.

Гурба удаа Баруун Германиин чемпионууд болоһон Марго Глоксхубер Вольфганг Данне хоёрто бронзо медальнууд барюулагдаа.

Дэлхэйн рекорд шэнэлэгдээ

ГРЕНОБЛЬ. Февралиин 15. (ТАСС-ай тусхай корр. Н. Киселев). Олимпиин арбадахи наадада хабаадажа байһан конькишад мүрысэхэдөө, дэлхэйн түрүүшын рекорд тогтообо. Норвегиин 29 наһатай Фред-Антон Майер 5000 метрэй зайда урилдахадаа, тэрэниие 7 минута 22.4 секунда соо гаталжа, дэлхэйн түрүүшын рекорд туйлаа. Тиигэжэ урдань өөрынгөө тогтооһон рекордые 3,3 секундаар, Кнут Юханнесэнэй рекордые 16 секундаар үлүүлээ!

Хэниинь чемпион бологшо ааб?

Олимпиин наадаһай хоккейшэдэй зургаадахи уулзалга дүүрэбэ. Наадаһай алтан медаль абахын түлөө тэмсэлдэ эрхимлэжэ ябаһан дүрбэн команда ана-мана тулалдана. Али ороной команданууд бэ гэхэдэ, Олимпиин наадаһай, дэлхэйн, Европын чемпион—СССР-эй команда, Чехословакиин, Швециин, Канадын команданууд болоно. Үсэгэлдэр манай командын спортсменүүд Чехословакиин хоккеистнүүдтэй наадаа. Совет ороной спортсменүүдэй ворота шадар наадаһай эхинһээ хойшо Чехословакиин командынхид добтолоо. Тиигээшье һаань, манай добтологшо Майоров түрүүшын шайба сохижо оруулба. Удаа дараалан оруулагдаһан шайбын тоо 2:5 болоо. Эндэ Чехословакиин команда түрүүлжэ ябаба. Наадаһай дүүрэтэр табахан минутын үлөөд байхада, СССР-эй спортсменүүд бүхы хаба шадалаа гаргаба. Хоёр командын хоорондо хэзээ хэзээнэйхиһээ шанга тулалдаан болоо. Эдэнэрэй уулзалта 4:5 тоотойгоор дүүрэжэ, Чехословакиин команда илаба.

Канадын спротсменүүд Швециин командые 3:0 тоотойгоор шүүһэн байна.

Чемпион шүүгдэжэ эхилээ

Мүнөөдэр елүүр дээрэ уян нугархайгаар һолжорогшод—эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн наадан һонирхолтойгоор дүүрэбэ. Эндэ эрхимлэжэ ябаһан Австриин спортсменүүд Эммерих Данцер, Вольфганг Шварц гэгшэдэй хоорондо дахинаа шанга тулалдаан болоо. Дэлхэйн болон Европын чемпион Данцер энэ үдэр гүйсэдхэгдэһэн программын дүн гаргахада, нютагайнгаа спортсмен Шварцда ахигдалоо. Шварц бүхы Олимпиин, дэлхэйншье наадануудта аяар 32 балл абаагүй юм. Чемпион Данцер энэ үдэр ахигдашаха байба. Үшөө тиихэдэ Данцерай урда США-гай спортсмен Тим Вуд, Лионһоо ерэһэн студент Патрик Пер гэгшэд орошоо бшуу.

СССР-эй чемпион Сергей Четверухин. мүнөөдэр гүйсэдхэгдэһэн программын дүн гаргахада, 14-дэхи һууриһаа арба нэгэдэхи һуури эзэлхэ болобо. Сергей Волков 16-дахи һууридаа үлөө.

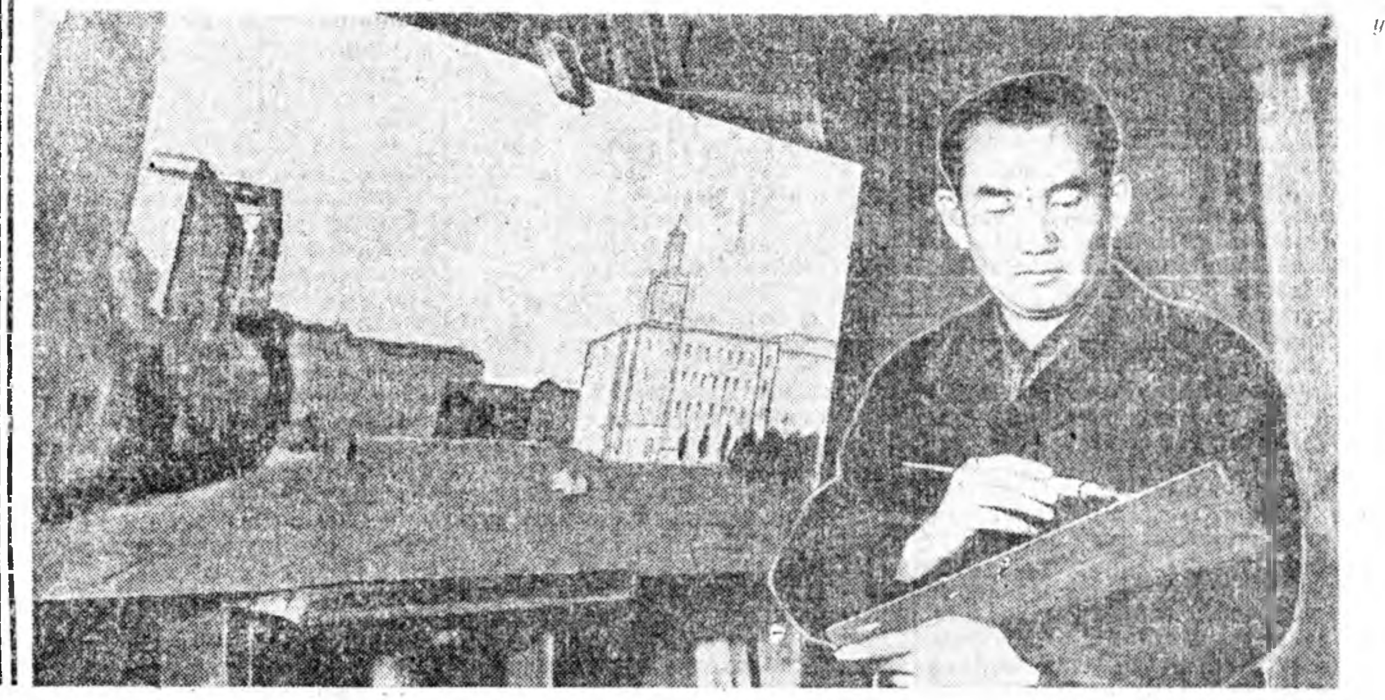

США-да хуурмаг мүнгэ барлаха ябадал үргэнөөр дэлгэрнэ. Кеннедиин нэрэмжэтэ аэропортдо Нью-Йоркын полици багаж соонһоо 4 миллион үлүүтэй хуурмаг доллар элирүүлһэн. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нью-Йоркын полициин хүдэлмэрилэгшэ Альберт Уитэйкор хуурмаг мүнгэ шалгажа байна.

ЮПИ-гэй—ТАСС-ай фото.

Аялга

УРАН ГАРАЙ ШЭДИ

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

Уран зурааша Буда Садыков.
Малшадай амаралта—шухала асуудал.
Шэнэ зүжэг.
Уянгын шүлэгүүд.

ШЭХЭНЭЙ ШЭМЭГ НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

...Тала. Ehотойл тала, зэрлэгээн, добо. Сэнхир арюун тэнгэри. Энэ зураг харахадаа, сэдьхэлдэ ямаршьеб яншама дүтэ, түрэл буряад нютаг, үлгы тоонто hанагдаадхина. Талын хүхэ ногоон хүнжэл дээрэ хүльбэрхэ хүсэл түрэнэ. Үшөө нэгэ тала. Баһал буряад хүнэй сэдьхэлэй өөрын уянга нугалма, дэбэргэмэ зураг. Тэдэниие удаан хаража байхада, hанаа үнөөн хананги болоно. Түрэл нютагhаа холо ябаад, энэ бүгэдые хараа hаа, бүри нюдэнhөө нулимса гарахань дамжаггүй hэн. Үгышье hаа, угаа ехээр үндаа хүрөөд, булагай хүйтэн уhа гудамхижа байhандал мэдэрэл түрэхэ бэлэй.

Энэ хоёр зураг «Түрэл Алайрни», «Алайрай гол» гэжэ нэрэтэй. Авторынь Буда Садыков.

...Буда үнэхөөрөөшье Алайрай голдо түрэhэн. Тэрэнэй хүхэ ногоон соо хүльбэрhэншье, намарай алтан шара үнгөөр халюуран, дүлэтэн байхадань, эдир наhандаа ээрэмшээн гүйhэн, шаргал шэнэнисын долгин соогуур шунгаhан, саhан дээгүүрнь санын хурбаар халтиран ябаhаншье байха. Тиимэл хадаа түрэл тала тухайгаа мартагдашагүй зурагуудые зураа бшуу. Магадгүй Алайр нютагhаа гараад, Эрхүүгэй уран hайханай училищада hуража ябахадань, агуухэ дайнай замаар дабшахадань, энэл талынь шэмэг түхэл, шэнжэ шарай нюдэндэнь, сээжэдэнь ходоодоо харагдажа, үзэгдэжэ, халуун дура, энхэрэлынь hэрюулжэ байдагшье байжа болоо.

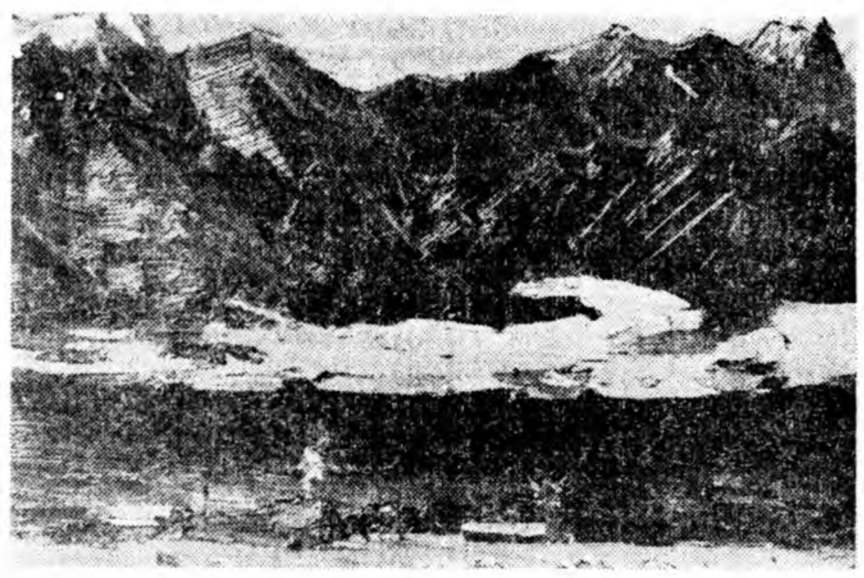
Он жэлнүүдэй ошохо бүри Буда Сергеевичэй шадабари, дүй дүршэл дээшэлжэ, хараа бодолынь шье тогтонижоржо, уран зурагайнь тематика үргэдэжэ, тэрэ өөрөө дали ургаhандал, шэнэ, томо хэмжээнэй уран бүтээлнүүдые хойно хойноhоонь түгэсхэнэ. «Байгал», «Эрье», «Ангарай эхин», «Бурхэг үдэр», «Саянай хормойдо» гэhэн түрэл Буряад нютаг тухайгаа зурагуудынь гансашье темынгээ талаар холбоотой бэшэ, мүн уран хэлбэри, шэрэ будагайнгаа наадасаар, уян нугархай, налархай шэнжээрээ ямар бэ даа онсо нэгэн аялгатай гайхамшагта хонгёо симфони шэнги нюдэндэ обёорогдон, сээжэдэ шэнхинэнэ.

...Буда Садыковтай уулзаха гэжэ уран зураашадай холбоондо ошоhомнай, тэрэ олдобогүй. «Үгыл даа тэрэмнай, шэнэ зурагуудые зурахаяа хүдөө гараа»,—гэжэ ойлгуулба. «Ходо хүдөөгөөр ябадаг хүн юм гү?»—гэжэ hонирхоhомнай: «Тиимэ»,—гэhэн харюу соностобо. Үнэхөөрөөшье Буда Сергеевичэй ябажа үзөөгүй нютаг Байгал шадар олдохо аал даа? Алайр, Боохон, Ага. Хори, Түнхэн, Баргажан—эдэ бүгэдэ нютагуудай мартагдашагүй түхэл шэнжэ Буда Садыковай уран гарай шэдиин ашаар холст дээрэ мүнхэлэгдэнхэй. Тэрэ юрэл зураг зураад ябадаггүй, харин хүдөө нютагай ажалшадай дунда лекци уншадаг, буряад уран зурагшадай ажал тухай хөөрөө үнгэргэдэг. Тиигэжэл ябахадаа шэнэ шэнэ этюдүүдээр дэбтэрээ баяжуулдаг.

Буда Сергеевич Садыков уран бэлигэйнгээ, ухаан бодолойнгоо дэбжэлтын эгээл хаба соо ябана. Шэнэ шэнэ зурагуудые эхилэнхэй. Һаяхан Агуухэ Октябриин табин жэлэй ойтой дашарамдуулан «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор шагнагдаа hэн. Уран гарайнгаа шэдиие улам улам хурсадхажа, шэнэ амжалта туйлахыень сэдьхэл зүрхэнhөө хүсэнэб.

К. ШУЛУНОВА.
Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейн хүдэлмэрилэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Уран зурааша Буда Садыков шэнэ зурагаа түгэсхэжэ байна. 2. Буда Садыковай «Саянай хормойдо» гэhэн зурагай репродукци.

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮД

Ц.-Б. БАДМ...

ҮГЛӨӨГҮҮР ГАЗЕТЭ ХАРАН ГЭЬ...

Үглөөгүүр газетэ харан гэhээм.
Уйтахан нюдэтэй хүбүүсгэй
Урдаhаам шэртэжэ байбал дээ
Уруу-дуруухан түхэлтэй.

«Заатагүй адлил, гайхалтай,
Заахан Мүнхэ байна!»—гэбэб.—
Газаахи хүршым хүбүүхэн
Газетэдэ юундэ хэблэгдэбэб?»

Юрын буряад үхибүүн юм,
Юрэдөө хүхюутэй, оромгой.
Һураг сууда гараадүй,
Һургуулида hаяхан оронхой.

Түймэрэй үедэ Мүнхөөдэй
Түмэр зүрхэ харуулжа,
Балшар дүүгээ абараа гү?
Байлши, мэдэhүү, уншаhуулши:

Ондоо түймэр байба ха юм.
Одоо этэгээд бэеэрээ
Дарнин үнэр сорьёлон,
Дайн гэртэм орожо ерээ.

Янкинуудта вьетнам хүбүүн
Уhандаа хүрэтэрөө бомбодуулаа.
Бузагай адлихан шарайгаараа
Буряад Мүнхые hануулаа.

Зүгөөр теэд лэ илга...
Зүhөөр гашуудал ...
Адлил аралууд! Вье...
Али ород гү? Бурya...

Вьетнамда бомбын ...
Буряадтахи миниш...
Сонхын шэлнүүд н...
Сошормог дохёо сох...

Байгал шадархи ш...
Бурмада шатан дүр...
Харин газаагаа ада...
Хашалгүй хүбүүхэ...

...эрэй сеансда кин...
«Үхэтэрөө» буудалт...

Тэниглэн хүгжэhэн ...
Тэндэ хуушанай со...

«Оун гэжэ бодожо б...
Юртэмсын зон бул...
Һайн ойлгожо абаа...
Дайн болохогүйнь ...
Тэрэ сагые еруулэ...
Тэмсэе, шагная, ур...

Данри ХИЛТ...

ХОЛШОРТОЙ ХАНДА...

Санаар намдаа ерэхэл хадаш
Саhан боложо унахаб.
Урихан, hаруул, гоё гэртээ
Ургыхам гэжэ угтахаб:

Жэмэстэ улаахан хасархан,
Жэгтэйхэн минии Хандахан.

Хабартаа намдаа зорёол хадаш
Хангай сэсэгээр шэмэглэхэб.
Найдан байhан сэдьхэлым
Набшаhан шамда шэбнэхэл

Харахан нюдэтэй Хандахан,
Хурсахан минии нарахан.

Сэхэл хаража эмнэ...
Сээжэ зүрхэм hарг...
Уян хөөрэхэн эжым...
Уулзан шамтайгаа ...

Холшортой минии ...
Хорин наhатай Ха...

Санаар намдаа ерэх...
Саhан болоожо унах...
Унаган хээрынгээ ...
Ургыхам гэжэ угта...

ҮҮЛЭН

Үнгэлиг, мүнгэлиг, гансаархан.
Уулахаңаа дабажа ябатараа.
Баясхалан амарагтам атаархан,
Баярлан ши үгэбэш гараа.

Сэнхирлиг сэбэрхэ...
Сэнгыш сэдьхэл ам...
Мүнгэлиг үүлэн га...
Мүнхын баяртам а...

«КУЛЬТАХАН БААЗАДАА УУЛЗУУЖАМДИ...

«Бидэ холын гүүртэдэ хонин дээрэ байдагбди. Дүтэ наашашье амиды амитан үгы—саhан сагаан дайда. Тиигээдшье ажал хүнгэн бэшэ, өөдөө хаража, хүльбэржэ байха, хүйhэндөө нёлбожо хэбтэхэ саг элбэг бэшэ даа. Хэды тиимэшье hаань, баhал хүн шэнгеэр амарха хүсэл түрэдэг, теэд иимэ түл абалгын халуун үедэ, хүн зонhоо холо байгаад яажа амарха үндэhэн бииб? Ондоо нютагуудай хонишод малшад яажа амардаг юум ааб? Яажа сүлөө сагаа үнгэргэнэб? Эдэ асуудалнуудта харюусахыетнай гуйнаб».

Владимир Шагжеев, Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой 2-дохи фермын хонишон.

ЯҺАЛАЛ ШУХАЛА, хүшэршье асуудалнуудые хонишон Владимир Шагжеев саг сооhь табяад байна даа. Тэдээндэнь гансата харюу олохонь бэлэн бэшэ. Эндэ шалтаганууд олон. Нэн түрүүн—хонишоной ажал мэргэжэлэйнь онсо шэнжэнүүд бии бшуу. Үнэхөөрөөшье хонинной гүүртэ бүхэн холол оршодог, «дүтэ наашашье амиды амитан үгы—саhан сагаан дайда» гээшэнь ехэнхи ушарта зүб байдаг. Хоёрдохёор, нэгэ фермэ дээрэ, ехэдээл hаа, 5—6 хүн, бүлынхидтэеэ арбаад тойрон зон ажаhууна. Энэл хоёр гол шалтагаанhаа хонишодой байра байдалынь, амарха эрхэ байдалынь, культурна талаhаа хангалтань дулдыдадаг гэжэ хэндэшье мэдээжэ... Теэд отаранууд дээрэ ... дээрээ ямар байдал үзэгдэнэб?

ЗАХААМИНАЙ АЙМАГ. XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (Хамни). Хуртагын эхинэй отара. Колхозой түбhөө оройдоол 5—6 модоной газар. Ахалагша хонишон Жамсо Цыренжапов ингэжэ хөөрэнэ:

— Юрэдөөл зонhоо таhаранги, холбоо хэлхеэгүй байгдана. Центр ошожо кино хараха сүлөө юун олдохо hэм, теэд ганса маанадта хэн кино асаржа харуулхаб. Ядахын сагта долоон хоногтоо нэгэ дахин газетэ асарна аабы гэхэдэ, үгы даа. Радиоприёмник бии аад, батарейгүйhөө болоожо, үнэ заянанай абяа гаранагүй. Сэхынь хэлэхэдэ, радиогүй айл дүлии, газетэгүй хотон hохор гэжэ шэнэ сагай оньhон үгэ бии болоогшо гүбэ, тэрэниие баримтална гээшэ хабди. Колхозой түрүүлэгшэ Николай Батович Михеев батарей ходол эльгээхэ байгша, теэд 5—6 модон холо болошодог юм гээбы даа. Бишье сүлөө сагтаа амаржал хэбтэнэ аабзаб, харин энэ сакманщик Вера Цыбикжапова мэтын залуушуул яажа байна хаб?

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз. Таширhаа гуша шахуу модоной газар. Ахалагша хонишон Дариевай отара. Тэрээн руу hаяхан ябаад ерэhэн республикын арадай творчествын байшангай директор Базар Очирович Цырендашиев ингэжэ хөөрэнэ:

— Галуута-нуурайхидай гэхэ гү, али аймагай түбэйхидэй «Орбитын» hайгаар аяар Гренобльдо боложо байhан хоккейн тулалдаа хаража байхадань, тэндэhээ оройдоо хэдэн арбаад модоной газарта оршодог гүүртэ, отаранууд дээрэ арбаад хоноhон газетэ абажа hууна. Радио гэжэ байхагүй. Һарадаа нэгэшье банида ороно аргагүйбди гэжэ хонишод гомдоно. Аймагай санитарна албанайхид тэрээ руу харагдадагшьегүй юм ха. Тиихэдэнь ямар амаралта, сүлөө сагаа үнгэргэлгэ тухай хөөрэлдөөн гаралтайб?

Хоёр аймаг, хоёр ондоо нютаг, теэд эрхэ байдалынь тон адлинууд... Толгойдо хүхюун бэшэ бодолнууд түрэнэ. Хүдөө нютагаар ябахада залуушуул малда гаранагүй, малшад болохо дурагүй гэжэ хүтэлбэрилэгшэдэй гомдодог ушар hанаанда ороно. Һаяхан Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхоздо ошоходомнай, hаалишад болохо залуушуулые газар наашаашье hаа олохогүйш, баран хото город руу тэгүүлнэ гэжэ парткомой секретарь Владимир Дондитовой хэлэжэ байhыешье hананаб. Теэд малшадай эрхэ байдалай иимэ юм hаань, залуушуулай тиишээ эрмэлзэдэггүйнь, али болохоор шархаадагынь тоншье ойлгосотой бэшэ гү? Хэндэшье мэдээжэ, хонишодой ажал иланга ýбэлэй үедэ хүнгэн бэшэ, түл абалгань тон харюусалгатай. Тиимэhээл дээрэ дурсагдаhан эрхэ байдалда байгаад хонишон гү, али ондоошье малшан болохо хүн наhатайшье зоной дунда олдохо аал? Хомор лэ байха даа. Ушар иимэhээл малшадай амаралта, тэдэниие бүхы юумээр, тэрэ тоодо культурнаар хангаха тухай асуудалай хэлэшэгүй шухаланьдахин дахин гаража ерэнэ бшуу. Зүгөөр бүхы хонишод иимэ байдалтай гэжэ тобшолхо буруу ааб даа. Һайн гэр байрада ажаhуудаг, үдэшэ бүри радиогоор дэлхэй түбиин hонинине сонособог, үглөөгүүр халуун сайтаяа хамта газетэ хаража байдаг хонишодшье республика соомнай үсөөн бэшэ. Яруунын совхозой Хоргын отарын Цэдэб Бадмаевайхиие абаад үзэе. Нёдондо жэлдэ 100 эхэ хониhоо 101 хурьга абаhан энэ ахалагша хонишон совхозой түбhөө арбаад гаран модоной газарта байгаад, али бүхы хангалгаар ядаагүй hуудаг. Магадгүй тиимэhээл ажалдаа амжалта туйлажа, урагшатай, урматай ябажа болоо. Эндэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй үүргэ иланга ехэ. Үшөө нэгэ жэшээ. Тээ мэндэ тэрэл Владимир Шагжеевэй ажалладаг Хэжэнгын совхозой түрүү хонишон Бадмацыбик Жигмитдоржиевайда хэдэн хоногдоо hэн. Үдэшэ бүри «Мелодия» гэжэ приёмнигоор дэлхэйн хотонуудые дууhыень шахуу гэхээр шагнагдаа. Газетэ үдэр бүри ерэхэ. Дүрбэн айлай байха типовой гэрынь дулаан, хашаа хорёо соонь электрын гэрэл hүниндөө яларха. Автолавка саг үргэлжэ ерэдэг байба. Зүгөөр лэ нэгэ ажахыда тиимэ хоёр ондоо эрхэ байдалай үзэгдэдэгынь гайхалтай. Эдэ хоёр хонишодой ажалайнь үрэ дүн сасуулаадшье үзэхэдэ, тад ондоо.

«Һү, мяха, нооhо түсэбhөө гадуур гүрэндөө!» — гэhэн уряа ямаршье холын хүдөө нютагуудта ябабал харахат. Эдэ үгэнүүдые дурдаха, хүхеэд ерээ hаа, стол ёборжо байжа хэлэхэ хүтэлбэрилэгшэдшье ажахы бүхэндэ олдохо. Теэд республикымнай ажахын гол hалбарида хүдэлжэ, үдэр, hүниин илгаагүй, унаhан ... гүй ябаhан хүнүү... эрилтэдэ юундэ ил... рэг, хайхарамжа б... даха болоо ю... өөhэдын эрилтэ... дэ нэн түрүүн тэд... эрилтэ тухайнь хэл... бэл, мүнөөнэймна... диилэнхи олонинь... литай, ном hударта... ёhотойл мүнөө үеы... ха юм. Энэ шухала... хэлгэдэ республикы... шье соёлой хүдэл... хы соёлшод эршэм... даха. хубитаяа ору... бэшэ гү? Ажахын ... дэй уялга тухай ... үлүү, энээнгүй ойл...

«...Культахан ба... жамди», — гэжэ ... нютаг нютагта ү... дэлгэрэнхэй, залу... хонгёо аялга ханг... юм. Хаа хаанагүй ... дал хангаха тухай ... дана.

А. ЖАМБА...

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

„УРДА ЗҮГЭЙ ОДОД"

Зураг дээрэ:
Жамсо Иванов,
В. Амханова,
Л. Дондубон

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театр үсэгэлдэр үдэшэ шэнэ зүжэг харуулба. Ород хэлэн дээрэ табигдаhан, Н. Бурлак, Н. Плахтин гэгшэдэй бэшэhэн «Урда зүгэй одод» гэжэ комеди Буряадай АССР-эй искусствануудай габьяата ажал ябуулагша Федор Сахировай хүтэлбэри доро амжалтатайгаар хүдэлжэ байhан энэ театрай коллективэй hүүлэй үеын hонирхолтой зүжэгүүдэй нэгэн юм.

Тус зүжэгые Буряадай АССР-эй арадай уран зурааша Б. Чернутов болон Ф. Гергесов гэгшэд шэмэглээ. Тэрэшэлэн Буряад драмын театр украин драматург Печенежский гэгшын «Вареники эдихые нэгэ hайхасаанинь нүгөө hайхасаанаа уриба» гэжэ мүн лэ шог ёгто зүжэг hаяын үдэрнүүдтэ найруулан табиха юм. Шог зугаада, хүхюу нааданда, хурса үгэдэ дуратай харагшад театрай эдэ шэнэ хүдэлмэринүүдые hонирхолтойгоор хүлеэн абаха аабза гэжэ найдагдана.

«Урда зүгэй одод» гэжэ коме... хоёр сценэ дээрэ: Оксана Чере... роль гүйсэдхэгшэ Буряадай АСС... артистка В. Амханова. Наташы... луу артистка Л. Дондубон. Бу... эй габьяата артист Жамсо Ивано... пелявый гэгшын ролине илангая... гүйсэдхөө.

Ф. СОРОКИ...

Шэнэ календариин 50 жэ...

САГ ЛИТЫН ХУБИЛАЛТА

Табин жэлэй саада тээ, 1918 оной февралиин 6-да, Владимир Ильич Ленин «Россин республикын шэнэ календарьта шэлжэн ороходо» тухай декредтэ гараа табиhан юм.

Энэ гүрэн түрын документын удха шанарые ойлгохын тула календариин түүхэдэ бусаха зэргэтэй. Сагаа тоололгые гуримшуулха тухай hанаан хүн түрэлтэнэй ухаан бодолдо түрэhөөр үни заянай hааб даа. Тиихэ үедэ арад бүхэн сагаа өөрынхеэрээ тоолодог, тиимэhээ элдэб янзын календарьнуудтай бэлэй. Хэды тиигэбэшье, үдэр, hүниин hэлгэсэлдээн, тэнгэриин одо мүшэдэй, hара, наранай эрьеэ гаралгын ямаршьеб өөрын хуулитайе тэдэ анхарhан байна. Тиин hара, нараар, одо мүшэдэй тохёолгоор сагаа тоолоожо эхилhэн түүхэтэй. Газарай голоо тойроод нэгэ дахин эрьелдэхэ хугасаан—нэгэ хоног—сагай ябасын хэмжүүрэй эхин боложо үгэhэн юм.

Үшөө дүрбэн мянган жэлэй саада тээ египедээрхин hарадаа 30 хоногтой календаряар сагаа тоолодог байhан юм, тиин 12 hарааhань нэгэ жэл бүридэдэг бэлэй. Манай эрын урда тээ, 46 ондо. Юлий Цезарь саг тоололгын ёhо гурим баталаа бэлэй. Тэрэ календаринь юлианска гэжэ нэрэ абаа hэн.

Саг ябажал байгаа, Астрономуудай тэнгэриин одо мүшэдэй, hара, наранай эрьесые гайхалтай зүбөөр тоолон гарга... юлианска календариин алдиу дутуунууд элирээ hааб ... ень хараадаа абажа, Римэй папа Григорий XIII гэдэг ... нэ хубилалта оруулба. Тэрэнhээ хойшо календарь гр... жэ нэрэшэбэ.

Хаанта Россида сагаа түрүүшынь календаряар ... тиимэhээ хуушанай тоололго гэжэ тэрэнь алдаршаа ю... ска календаряар хүгжэнги гүрэнүүд барандаа шахуу с... эхилhээр үнинэй бэлэй. Тэрэнь шэнэ тоололго гэжэ н... ороной түрүү үзэлтэн шэнэ тоололгодо орохо тухай ас... бэшэ табидаг hэн, гэбэшье шажанай тала баригшад а... буруушаадаг, hаад хэдэг байhан юм. Тиимэhээ имагта... гай илаhанай ашаар бидэ сагаа шэнээр тоолоожо эхи... 1918 оной февралиин 7-ной номерто «Правда» газет... хубилалтын удха шанарые тайлбарилhан дэлгэрэнгы ст... юм. Шэнэ календарь хаанта засагайшье үедэ сэрэгэй б... ческэ флодто хэрэглэгдэдэг, гадаадын хэрэгүүдэй, ф... харгын болон дотоодын хэрэгүүдэй министерствэнүүд... дадаг болоhон байгаа бшуу. Астрономическа, метеоро... жэлэлгэнүүд тухай эндэ хэлэhэнэйшье үлүү.

БАРГАЖАНАЙ ДОМОГ: ОМОГ ОНЕОГОИ ОҺОЛ

Хангил үндэр уулануудай хабшал соогуур ханхинаhан аялга дуугаа зэдэлүүлэн, Баргажан мүрэн мэлмэрэн урдана. Түмэн олон жэлнүүдэй уняар манан сооhоо түүхэ домогоо асаран, түүрэн байжа урдана.

Холын үе саг hэн ха. Хүбшэ тайгын хоймор соо түрэhэн хүдэр баатар хүбүүд өөрынгөө омог нэрэ нэрлүүлжэ, эсэгын hайхан магтаалда хүргэхөө, дүтын лэ хүнгэн зам бэдэрэн, Байгал эсэгэдээ шармайба.

Баргажан баатар хүшэр хүндэ зам шэлэжэ, биртаг тайгын хойморoор, түмэн олон сэрэгүүдээ дахуулан, түбшэн дарууу зангаар мордоо hэн ха.

Тиигэхэдэ хангил уулын оройдо түрэhэн, огсом түргэн зантай Онёо баатар олон жадата сэрэгэйнгээ урда гаража:

— Би Байгалай хүбүүн гээшэб. Тиимэhээ Баргажан баатарай сэрэгүүдhээ түрүүлжэ, Байгал эсэгэдээ хүрэхэ ёhотойбди,—гэжэ сээжэеэ омогоор ёбoрон мэдүүлбэ.

Хабсагай уулануудОнёо баатарай хүсэнhөө бута дэлбэ hүрэн, нарhан модод набша сэсэгүүд мэтээр дэбhэгдэжэ, тужа тайга соогуур бэлшэhэн ан гүрөөлнүүд улилдаба. Онёо баатар зэбүүн шангаар эшхэрэн, зэрлиг ааша гаргажа, бөөлэн салшан байса хадануудые бута татан харгы замаа түргэдхэжэ, уданшьгүй үргэн уужам Баян голой талада гараба. Байгал эсэгынгээ гэр байрые hарабшалан хараба. Байгал эсэгэдээ хүрэхэнь дүтэхэн, Баргажан баатар үгыл аад үгы.

— Һа-hаа-аа, Баргажан баатар Шэлбэнгын тужа соо төөришөө. Минии хүсэндэ найдлгты, Би Байгал эсэгын баатар гээшэб —гэжэ Онёо баатар тала дайдын доhолтор баяртайгаар хашхарба. —Түмэн олон сэрэгүүдни амарагты, түбэгтэй зам гаталжа, эсэжэшье болоот, нойрсогты!—гэжэ захирба.

Талын дунда түүдэг табижа, хэрзэгы омог зантай Онёо баатарай түмэн олон сэрэгүүд аятай зохид нойрто абтан бүхэ гэгшээр нойрсоо бэлэй.

Үглөө эртүүр hэриhэн Онёо баатар өөрынгөө нюдэндэ этигэжэ ядан, зэбүүн шангаар хашхаржа, түмэн олон сэрэгүүдээ бодхообо.

— Баргажан баатарай зам хаагты,—гэжэ hалганаhан хоолойгоор захирба. Тиигэжэ мантан ехэ шулуун тэдэнэй харгы дээрэ хаягдаа hэн.

Үгы даа, Баргажан баатарай сэрэгүүд омогоор тэрэ шулууень тойрон гаража, Байгал эсэгэдээ шармайжа, баатарай нэрэ нэрлүүлжэ шадаhан юм гэлсэдэг.

Уур сухалаар дүүрэhэ... баатар, мүнөөшье бол... жанhаа үhөөгөө нэхэ... аадараар занан, эрье... гаража, ан гүрөөлнүү... руулан урдадаг юм. А... да тиигэжэ: «Түргэн ... лайда хүрэхэгүй»,—... мэргэн үгэ тараhан ю...

К. ЖАМЬЯНОВ ...

Редак...
Ц. Ц. ЦИБУ...

Н-03348.